
Helyi Esélyegyenlőségi
Program

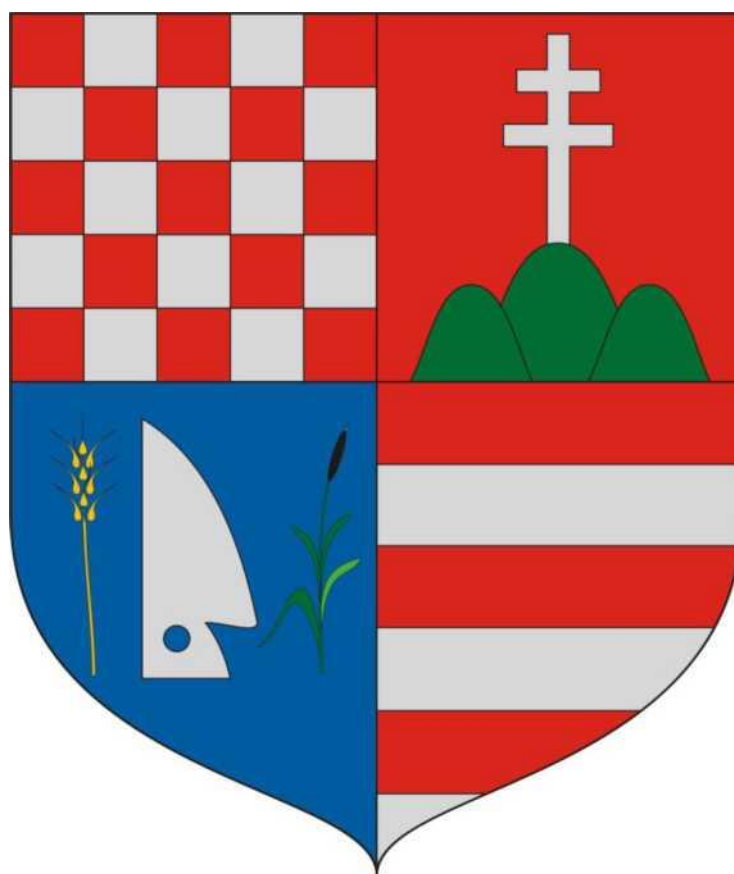

FERTŐHOMOK KÖZSÉG

2023-2028.

Tartalom

A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	67
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	78
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
1. A HEP IT részletei.....	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	83
3. Megvalósítás.....	86
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	86
3.2 A megvalósítás folyamata.....	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	89
3.4 Nyilvánosság.....	89
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	89
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	90
4. Elfogadás módja és dátuma.....	90

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint Fertőhomok Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fertőhomok község a Kisalföld nyugati szélén, Soprontól 16 km-re helyezkedik el, Hidegség és Hegykő között. Egyutcás település a Fertő partján fésűs beépítéssel. A Győr-Sopron 85-ös főútvonalról közelíthető meg autóbusszjáráttal és személygépkocsival. A Fertő körül kiépített kerékpárút érinti a települést.

¹Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Első írásos említése 1274-ben Praedium Humuky néven történt Csák bán és testvéreinek osztályos egyezségében. A település a Kanizsai, Nádasdy és Széchenyi családok birtoka volt. A XVI. században a törökök által feldúlt horvát és szlavon birtokokról a Nádasdyak telepítették be Fertőhomokra a horvátokat. 1864-ben megépült a homoki iskola. 1890-ben megalakult a Fertőhomoki Önkéntes Tűzoltó Egyesület. 1906-ban az ország azonos hangzású községneveitől megkülönböztetésül a „Fertő” előnevet kapta.

A lakosság a 16. század közepén vált horváttá. Az itteni horvátság az ún.gradistyei horvátsághoz tartozik, melynek különálló nyelve is van. A fertőhomoki horvátok kaj nyelvjárást beszélnek, szemben a legtöbb gradistyei ča és što nyelvű, melyekből az irodalmi nyelv is formálódik. A jobbágyság birtokállományának fejlődése mindig lépést tartott a lakosság számának alakulásával. A telki állomány szántóit mintegy 170 holdnyi irtásföld egészítette ki a telkesek javára. Az 1848/49-es szabadságharcban Kovács József, Kovács György és Szekendi Pál vett részt, mint honvéd.

1864-ben megépült a homoki iskola. 1890. március 1-jén megalakult a Fertőhomoki Önkéntes Tűzoltó Egyesület. 1906-ban az ország más megyéiben fekvő azonos hangzású községnevektől való megkülönböztetésül a „Fertő” előnevet kapta, így lett *Fertőhomok* a település neve. Ugyanebben az évben új templom épült a régi helyén Ullein József soproni műépítész tervei szerint. 1908-ban tűz pusztított, 1910-ben újabb tűzvész dülta fel a falut. Az I. világháború 19 áldozatot követelt.

1925-ben a földbirtokreform során kiosztott házhelyek 80%-a beépült. Az 1929. évi tűzvész után szinte teljesen átépült a falu. 1930. március 12-én megalapították a Fertőhomoki Polgári Lövész Egyesületet. Ugyanezen év május 19-én 40 lakóház és gazdasági épület esett áldozatul az újabb tűzvésznek. 1934-ben megalakult a Fertőhomoki Gazdakör. A 40-es években a Fertő-menti Gazdakörök Szövetségének keretében szorosan bekapcsolódott a határmenti zöldség- és gyümölcsforgalom ellenőrzésébe. 1935-ben kezdte meg működését a Magyar Vöröskereszt Egylet fertőhomoki helyi csoportja. 1938-ban képviselőtestületi közgyűlés tárgyalta a község villamosítását.

A faluban többször is pusztított a tűz. 1908-ban, 1910-ben, s legszörnyűbb 1930-ban, amikor is 41 ház égett le és négyen veszítették életüket a tűzben. 1930-ban Polgári Lövész Egyesület alakul, 1934-ben Gazdakör, amely szervezet részt vett a határmenti zöldség és gyümölcskereskedelem ellenőrzésében. 1935-ben a Vöröskereszt helyi csoportja kezdte meg a működését. 1938-ban megkezdtek a település villamosítását. 1959-ben megalakult a helyi tsz. majd 1967-ben csatlakozott a hegykői tsz-hez. A szőlő és zöldségtermesztésnek jelentős szerepe volt a falu életében. Ma már főként az idősebb lakosság foglalkozik zöldségtermesztéssel és piacozással. A földosztáskor a Széchenyi-birtokból csak egy-két holdat juttathattak a 96 földigénylőnek. 1947-ben művelődési ház épült. 1959-ben megalakult az Aranykalász termelőszövetkezet. Az 1960-as években orvosi rendelő és váró, könyvtár és klubhelyiség, járda, új tűzoltószertár, vendéglő épült, felújították a sportpályát bővítették a villanyhálózatot. A községben csak alsó tagozatos iskolát hagyták meg, a felszabadult tanteremben állandó óvodát létesítettek. 1967-ben az Aranykalász Termelőszövetkezet csatlakozott a hegykői tsz-hez. Az idősebb lakosok ma is inkább zöldséget termesztenek, és a környékbeli városok piacaira viszik az árut. A lakók egy másik része az idegenforgalomból egészíti ki jövedelmét. A községben kiadó szobák vannak, Fertőhomok és Hegykő közötti termálfürdőnél táborozni is lehet, van kemping, és több nyaraló is kiadó. A lakosság és a turisták ellátását két élelmiszerbolt, két vendéglő, posta és orvosi rendelő biztosítja. A településen napközi otthonos óvoda működik, általános iskolába a szomszédos Hegykőre járnak a gyerekek. A művelődésre és szórakozásra kiváló lehetőséget nyújt a kultúrház és mellette a könyvtár.

A helyi tamburazenekar és néptáncegyüttes a horvát hagyományokat ápolja. Az idősebbek ma is szívesen beszélnek horvátul, a fiatalok azonban már egyre kevésbé értik és használják.

A lakosság egyre nagyobb része kapcsolódik be az idegenforgalomba. A községben egy kemping és számos falusi vendéglátó nyújt szálláslehetőséget. A település része egy, a hegykői termálfürdővel határos 313 ingatlanból álló üdülőövezet. Jó programlehetőséget kínál a fürdő, a történelmi városok (Sopron, Fertőd, Kapuvár) közelsége. A településen áthalad a Fertő-tavat körül ölelő kerékpárút. A község része a Fertő-Hanság Nemzeti Parknak és a Fertő-táj világörökségnek. Néhány kilométeren belül, Ausztria felé 4 határátkelő található. 2002-ben egy tájház került kialakításra. Ebben helytörténeti kiállítás és kortársművész kiállítás található. A település vonzó, nyugodt környezete ideális pihenőhelye a turistáknak.

A község lakói többségükben a XVI. században betelepített horvátok. A helyi tamburazenekar és néptánc-együttes az ő hagyományait ápolja. Az idősebb korosztály ma is szívesen beszél a horvát nyelvet, a fiatalok azonban már egyre kevésbé érintik és használják.

Szent-Anna templom

Az 1729-ben épült első templom 1900-ra már olyan romossá vált, hogy lebontották. Helyén 1901-ben készült el az új templom Ullein József soproni építész tervei alapján az egyhajós, egytornyú és neoromán stílusú templom. Tornyába 1908-ban került három harang (Szent Anna, Szűz Mária és Szent József tiszteletére), melyből kettőt elvittek az első világháború idején. Pótlásuk 1923-ban történt meg. A templom belső felújítása 1929-ben történt meg, mely keretében azt újrafestették és aranyozták. Mennyezetét a Jézus az Olajfák hegyén, Az utolsó vacsora, a Patrona Hungariae és Jézus megkeresztelkedése képek díszítik. Főoltára Szent Anna tiszteletére készült. Bal oldalon lévő

mellékoltáron áll Szent József, karján a kis Jézussal, a jobb oldali mellékoltáron pedig Jézus Szent Szívét ábrázoló szobor található.

A neoromán stílusú, egyhajós, egytornyos római katolikus templom védőszentje Szent Anna. A templom előtti pilléren áll Szent Antal XVIII. századi szobra, a temető keresztje szintén XVIII. századi: magas talapzaton pikkelydíszes pillér, előtte kesergő Mária szobra. A pillér feletti Szentháromság csoport a XIX. századból való. A templom feletti táblán az alábbi szöveg áll: „Isten dicsőségére Szent Anna tiszteletére emelte Homok község 1901.” A templom búcsúja július 26-án Szt. Anna napján van.

Az Önkormányzat célja az esztétikus, tiszta és biztonságos település kialakítása és fenntartása, ahol a lakosság ellátását korszerű infrastruktúra és színvonalasan működő intézményhálózat biztosítja. Kiemelt cél Fertőhomok turisztikai fejlesztése, a színvonalas vendéglátás kialakítása, a szálláshelyek számának növelésével az idegenforgalmi adó-, ezzel együtt az önkormányzati bevételek növelése érdekében.

Tervezett fejlesztések

- Rendezett közterek, parkosítás
- zöldterület gondozás;
- folyamatos gyommentesítés;
- fásítás, parkosítás;
- egységes arculatú utcabútorok (padok, kerékpártárolók, hulladékgyűjtők).

Közlekedés fejlesztése

- önkormányzati kezelésű utak fenntartása;
- kátyúzás, burkolat-felújítás
- útépitések
- közlekedési rend felülvizsgálata, jelzőtáblák pótlása, sebességkorlátozási intézkedések;
- utak menti padkák rendezése;
- csapadékvizek elfolyásának biztosítása;
- járdaépítés

Intézmények

- az óvodaépület megkezdett korszerűsítésének folytatása;
- a kisiskola épületének korszerűsítése;
- a felújítással eddig nem érintett épületek korszerűsítésének megkezdése;
- akadálymentesítés;
- a tagintézményként működő óvoda-bölcsőde fenntartható működésének biztosítása.

Kultúra

- Fertőhomok Horvát Nemzetiségi Önkormányzatával együttműködve kulturális célú - és egyúttal turisztikai - rendezvények tartása (különösen: Kézműves Napok, Falunap, Pajtafesztivál Diófesztivál, kiállítások);
- községi ünnepségek tartása (anyák napja, idősek napja, falukarácsony)
- kulturális csoportok működésének segítése, az utánpótlás biztosítása (néptánc együttes, tamburazenekar).

Sport

- korszerű sportolási feltételek biztosítása (futball- és kosárlabdapálya fenntartása).

Civil szervezetek

- civil szervezetekkel történő együttműködés, közérdekű tevékenységeik támogatása.

Új munkahelyek teremtése alapvetően jelentősebb idegenforgalmi beruházástól (panzió,

étterem) várható, azonban a munkanélküliség nem számottevő, így problémát jelenthet a munkaerő hiánya.

Alapfokú nevelés, oktatás

Az Önkormányzat célja az óvoda-bölcsödévé, majd a Hegykői Tündérrózsa Óvoda tagintézményévé alakított napközi otthonos óvoda megtartása és színvonalas tevékenységének megőrzése. Az alapfokú oktatást az Önkormányzat a hegykői Általános Iskola-társulásban történő fenntartásával biztosítja.

Egészségügy ellátások

- a helyben történő heti kétszeri védőnői rendelés fenntartásának megvizsgálása, a jogszabályi feltételek teljesítésének nem vállalása esetén annak megszüntetése;
- a helyben történő háziorvosi rendelés fenntartása feltételeinek teljesítése.

Település népessége, demográfiai körkép

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	786	bázis év
2017	795	101,15%
2018	805	101,26%
2019	862	107,08%
2020	895	103,83%
2021	917	102,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

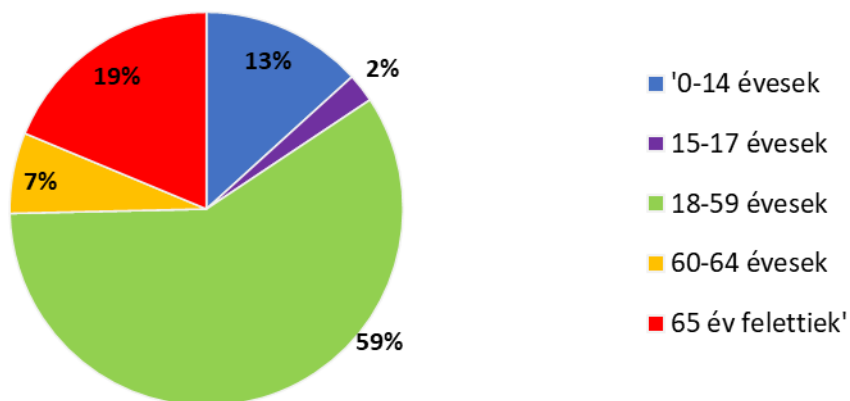

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

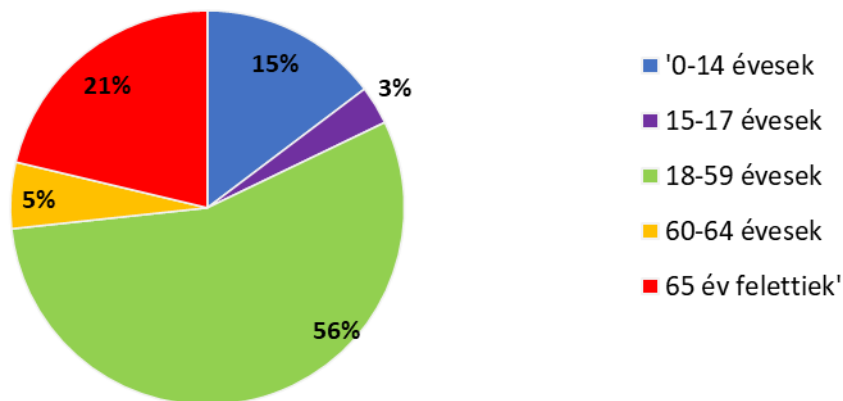
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	422	442	864	48,84%	51,16%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	2,31%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	56	65	121	6,48%	7,52%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	10	14	24	1,16%	1,62%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	249	245	494	28,82%	28,36%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	28	24	52	3,24%	2,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	79	94	173	9,14%	10,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

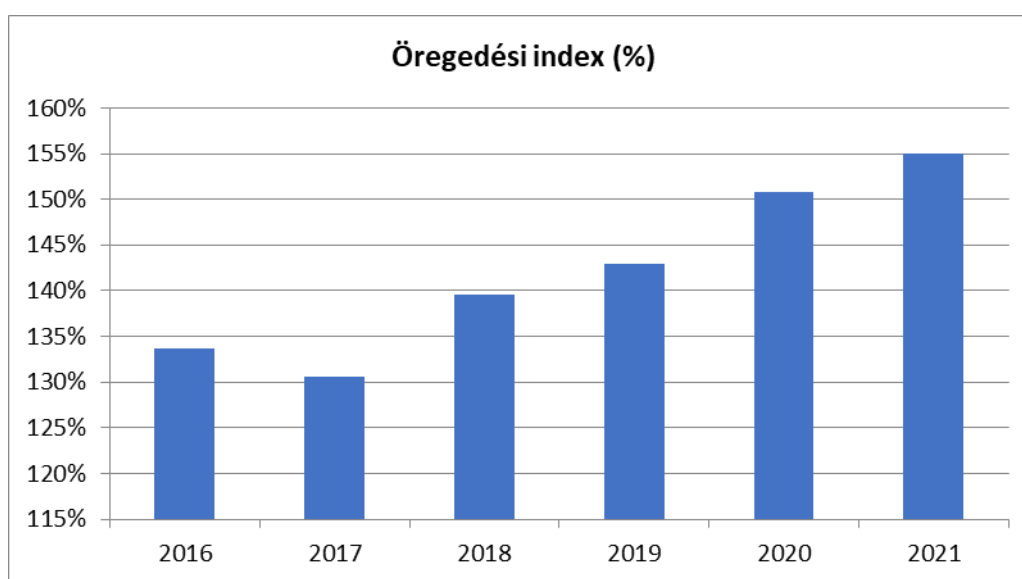

A nemek szerinti megoszlás nagyjából egyenletes képet mutat, a 65 felettiéknél nők javára billen a mérleg.

A korosztályonkénti összehasonlításban itt élők több mint fele tartozik az aktív korúak közé, közöttük is több a férfi, de jelentős a 60 év feletti aránya. A fiatalabb, aktív korosztály nagy arányban van jelen a településen, ez a népességmegtartás szempontjából nagyon fontos.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	167	125	133,60%
2017	162	124	130,65%
2018	166	119	139,50%
2019	173	121	142,98%
2020	187	124	150,81%
2021	200	129	155,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vizsgált időszakban magasabb a 65 év felettiéek száma, mint a fiataloké, így kijelenthető, hogy bár a népesség évről évre növekszik Fertőhomok településen, a település azonban mégis előregedő település.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	36,65
2017	21,51
2018	21,25
2019	69,59
2020	21,63
2021	43,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Fertőhomokra a bevándorlás jellemző az elmúlt időszakban egyre nagyobb számban érkeznek a településre beköltöző lakosok. Az elvándorlások száma is emelkedő tendenciát mutat, azonban ez jóval kevesebb, mintegy 1/3-a bevándorlások számának, mely a népességnövekedést eredményezi.

A vizsgált időszak átlaga a megye átlaga felett van, ennek oka, hogy az utóbbi esztendőben az ország keleti feléből a nyugati határszél felé többen költöztek, mint 2016 előtt. Ennek magyarázata lehet, hogy a Soproni Járásban Sopronnak és közvetlen környezetének nagyobb a vonzása. A bevándorlók többsége a környező nagyvárosokból, vagy külföldről költözik ide.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	1,31
2017	-1,27
2018	1,25
2019	-3,60
2020	5,69
2021	-2,21

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népességnövekedés másik tényezője a természetes szaporodás, mely Fertőhomok településen nem jelenti a demográfiai változás alapját. a Természetes halálozás és szaporodás szinte kiegyenlíti egymást, így egyértelműen a népességnövekedést csak a betelepülő állandó lakosság számának növekedésével magyarázhatjuk.

Értékeink, küldetésünk

Feladatunk, hogy a helyi HEP elkészítéséhez az esélyegyenlőség biztosítása érdekében megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatokat összegyűjtsük, elemezzük, összevessük megyei, regionális és országos adatokkal, majd a helyzet felmérése után intézkedési tervet készítsünk feltárva a problémákat, javító célzatú lehetőségeket és a megvalósításban érintett partnereket.

Küldetésünk, hogy a településen a kiemelt célcsoportokat, úgymint a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetének feltárását követően a problémákat komplex módon kezeljük és a beavatkozásnak köszönhetően tartós eredményeket érjünk el.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fertőhomok Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az Ebktv. előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.),
  - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.),
  - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény),
  - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.),
  - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.),
  - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

- Új Roma Stratégia (2019-2030)
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
- Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Fertőhomok Község Önkormányzata a különböző célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében már korábban is több intézkedést hozott, melyek ma is érvényben vannak. A helyi rendeletek, a kötelező törvényi feladatokon túl, szabályoznak olyan ellátási formákat, amelyek az idősek, a fogyatékosok, az ifjúság, a szociálisan rászorultak helyzetét segítik.

2018. évi HEP írásakor hatályos helyi jogszabályok:

- Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II. 19.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról;
- Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2005.(XI. 7.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról.

2023. évi HEP írásakor hatályos helyi jogszabályok:

- Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról;
- Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról;
- Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2021. (XII. 22.) önkormányzati rendelete a közművelődésről.

(Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör,

valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. Az Országgyűlés 2013. január 1. napjától hatályon kívül helyezte a többcélú kistérségi társulásokról szóló 2004. évi CVII. törvényt, valamint a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvényt. 2013. január 1-jétől az Mötv. IV. fejezete (87. § - 95. §) rendelkezik a helyi önkormányzatok társulásairól.

Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás

A Társulás 2004. szeptemberében alakult meg, tagja jelenleg a soproni kistérség 28 települése. A Társulás tevékenysége az önkormányzati feladatok széles, egyre bővülő körére terjed ki. A Társulás önálló jogi személyként működik és fő feladata a Magyarországi helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben foglalt keretek között a társulásban részt vevő települések összehangolt fejlesztése, különösen: fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítése, megvalósítása, valamint egyes közszolgáltatások közös biztosítása, fejlesztése, szervezése, intézmények fenntartása, illetve a településfejlesztés összehangolása.

Fertőd Mikro-térségi Szociális Intézményi Társulás

Fertőhomok község a Fertőd Mikro-térségi Szociális Intézményi Társulás tagja. A Társulás tagságát alkotó települések: Fertőd, Sarród, Fertőszéplak, Hegykő, Fertőhomok, Hidegség. A gondozási központ alaptevékenysége: nappali ellátást alapvetően idősek részére nyújtó intézményi szolgáltatás (Idősek Klubja), szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, az ellátás területén jelentkező igények felmérése, a gondozás megszervezése, más szolgáltatási formákhoz történő hozzáférés segítése, valamint tanácsadás biztosítása, alap- és nappali ellátást nyújtó intézmények tevékenységének összehangolása. Az Intézmény feladatait a szociális munka eszközeinek alkalmazásával látja el. Forrásokat és segítséget nyújt a rászorulóknak a másokkal, ill. a társadalom rendszereivel való interakcióban. A gondozási központ általános célja és feladata: az egyének és a családok problémamegoldó –és kezelő képességeinek erősítése, a családokat és az egyéneket támogató forrásokkal, szolgáltatásokkal és lehetőségekkel ellátó rendszerek közötti kapcsolat erősítése és biztosítása, a szociális segítő és ellátó rendszerek hatékony és emberközpontú működésének koordinálása, pozitív, rugalmas hozzájárulás az állandóan változó szociálpolitikához.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A felhasznált statisztikai adatok a TEIR adatbázisból, helyi önkormányzati adatokból, statisztikákból és a helyi nyilvántartásokból kerültek összegyűjtésre.

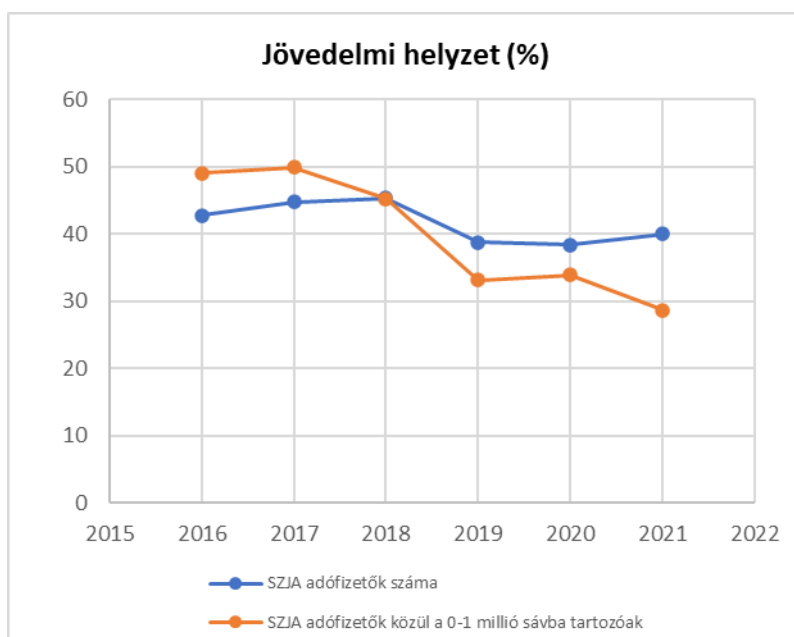
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységben élők átmeneti segélyben, rendszeres szociális segélyben, ápolási díjban, szülési támogatásban, lakásfenntartási támogatásban és temetési segélyben részesülhetnek, melynek szabályait Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi szociális ellátásokról szóló 7/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete tartalmazza. Azok a családok, akik gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, az iskolában és óvodában igénybe vehető kedvezményekre is jogosultak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában %-ában (TS 060)
2016	42,75	48,99
2017	44,70	49,86
2018	45,33	45,19
2019	38,77	33,13
2020	38,38	33,92
2021	39,96	28,65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

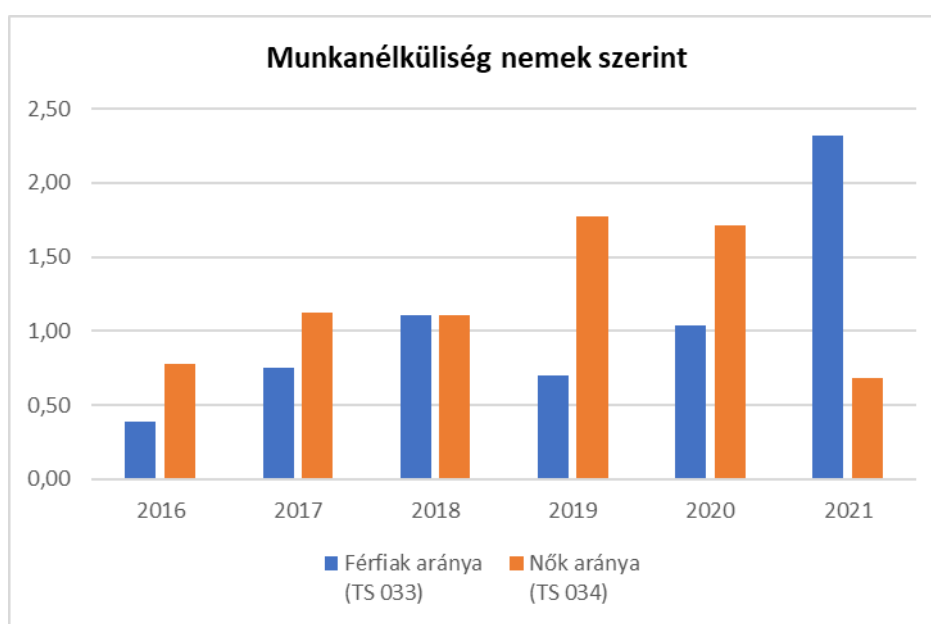
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a Flt. és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,39	0,78	0,59%
2017	0,75	1,12	0,94%
2018	1,11	1,11	1,11%
2019	0,70	1,77	1,24%
2020	1,04	1,71	1,38%
2021	2,32	0,68	1,50%

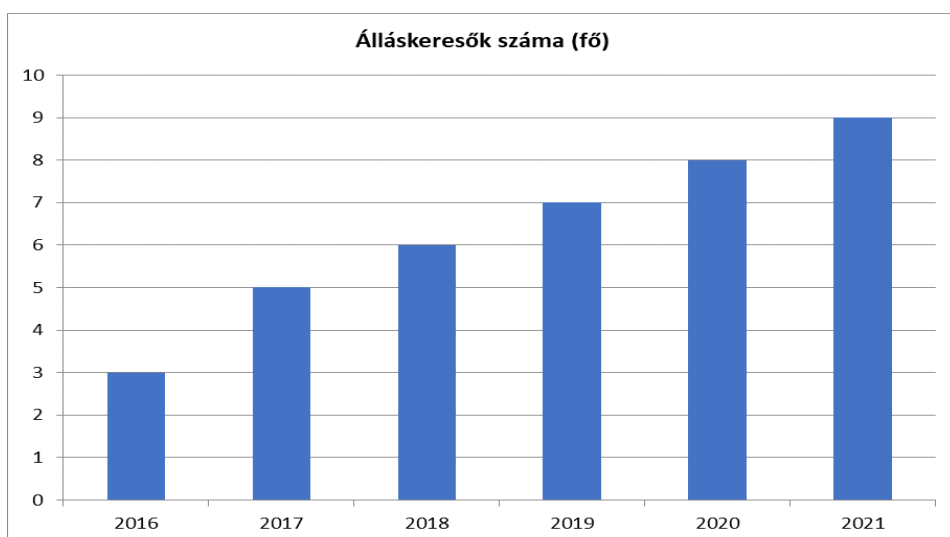
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

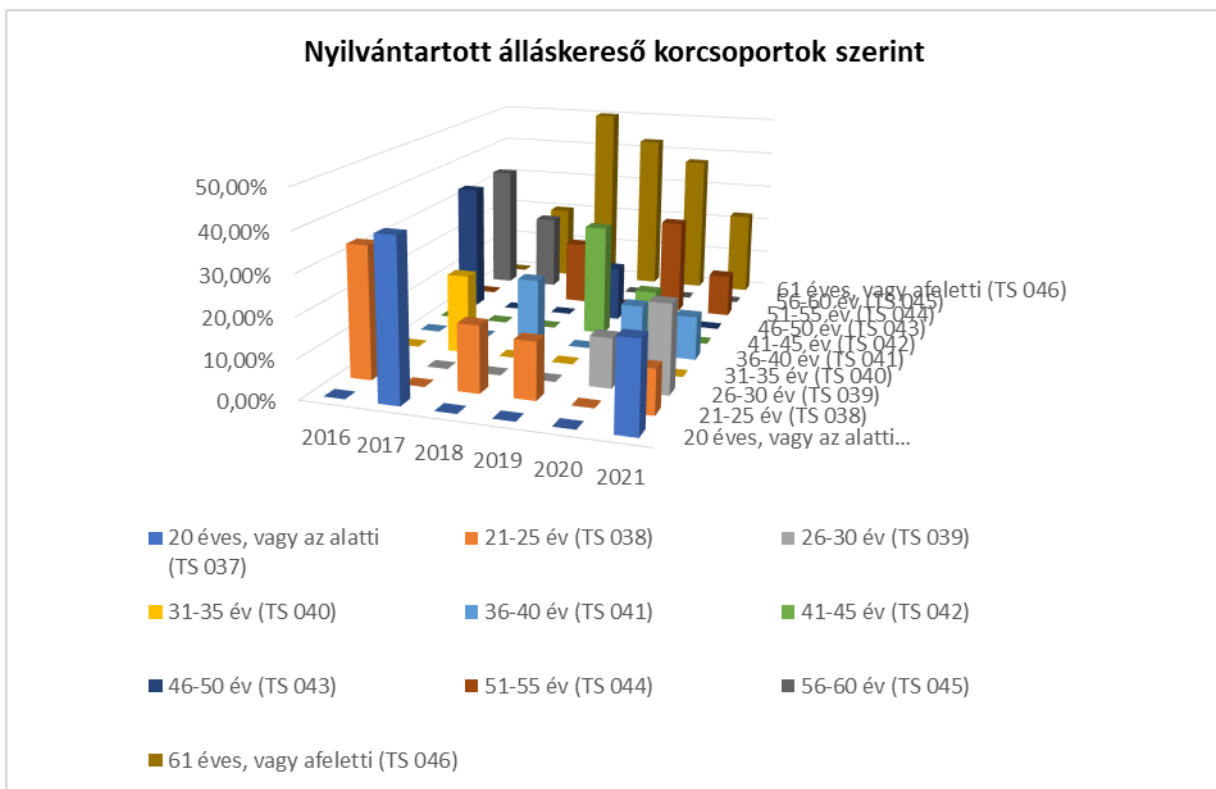
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	3	5	6	7	8	9
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00
	%	0,00%	40,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	33,33%	0,00%	16,67%	14,29%	0,00%	11,11%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	22,22%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	12,50%	11,11%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	28,57%	12,50%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	33,33%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	25,00%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	1,00	3,00	3,00	3,00	2,00
	%	0,00%	20,00%	50,00%	42,86%	37,50%	22,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

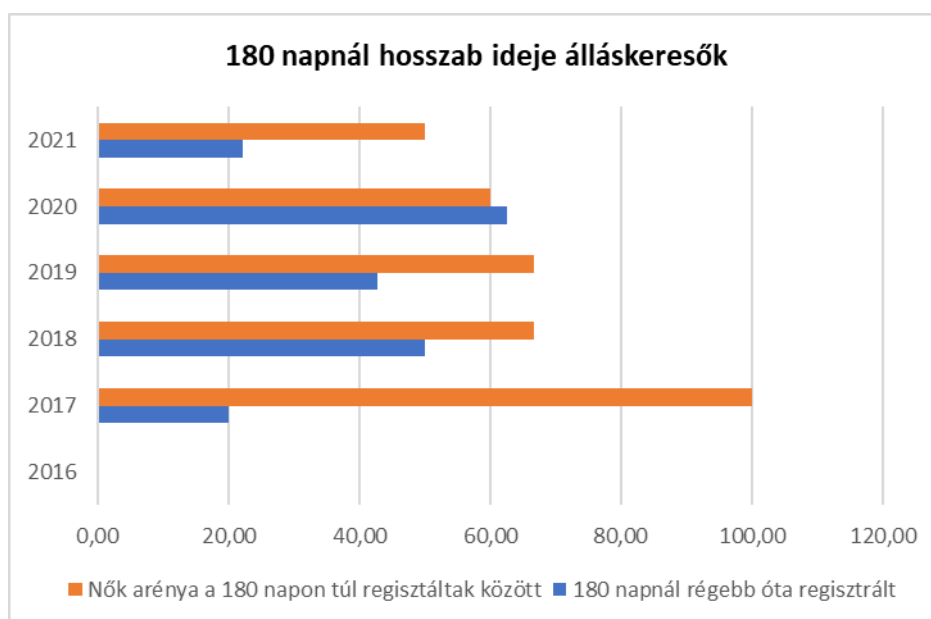
Fertőhomokon 2016 és 2021 között a munkanélküliség leginkább a 40 és 50 év közötti korosztályt érintette leginkább. Az 55 év felettek esetében alig volt munkanélküli, ez magyarázható azzal, hogy a nyugdíj előtti időszakban már nem váltanak munkahelyet, amennyiben a végzettségük miatt erre nincsen szükség. Ha meg is szűnt munkahelyük, rugalmasabbak, könnyebben váltanak, akár külföldre is elmennek munkát keresni. Általánosságban elmondhatjuk, hogy a munkanélküliség a községben nem magas.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0,00	n.a.
2017	20,00	100,00
2018	50,00	66,67
2019	42,86	66,67
2020	62,50	60,00
2021	22,22	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

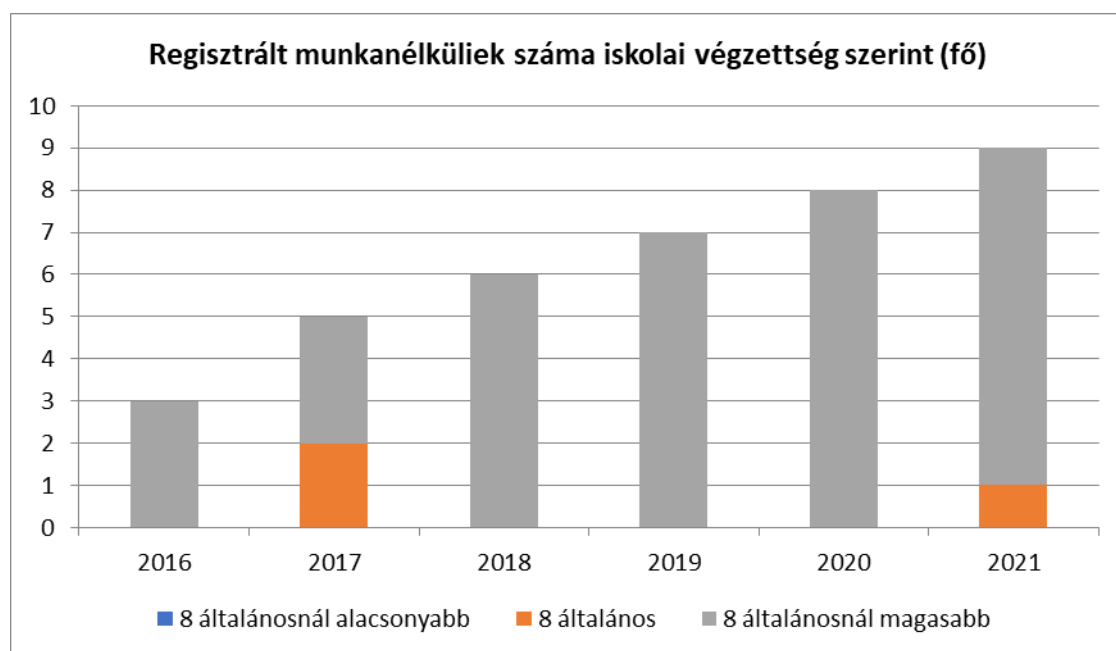
A községben 180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek legnagyobb száma 2020 évben volt. Mind a regisztrált, mind a tartós munkanélküliség közel egyenlő arányban oszlik meg a férfiak és nők között. Elmondható és az adatsorok is mutatják, hogy a lakosságszámra kivette ez az arány nem magas.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2017	5	0	0,00%	2	40,00%	3	60,00%
2018	6	0	0,00%	0	0,00%	6	100,00%
2019	7	0	0,00%	0	0,00%	7	100,00%
2020	8	0	0,00%	0	0,00%	8	100,00%
2021	9	0	0,00%	1	11,11%	8	88,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fertőhomokon a munkanélküliség legnagyobb arányban a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűeket érinti, második helyen a 8 általános iskolát végzetteket. Pontos adatunk azonban arról nincs, hogy korábban milyen területen dolgoztak, ill. van-e és mi a szakmájuk, konkrét végzettségük. A 8 általánosnál magasabb végzettségűek azok, akik kvalifikáltabb munkára is alkalmasak.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	1	n.a.
2017	2	1
2018	1	n.a.
2019	2	0
2020	19	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Közfoglalkoztatási munkaprogram a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járás Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségén keresztül kerül megszervezése. A személyek alkalmazására főként a település közterületeinek karbantartási feladatainak elvégzése miatt volt szükség. A közfoglalkoztatott személyek alkalmazása során hátrányos megkülönböztetésre nem került és nem is kerülhet sor. A községben jelenleg nincs közfoglalkoztatott.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A Fertőhomok-Sopron, Fertőhomok-Fertőd, valamint Fertőhomok-Kapuvár útvonalon a közlekedés jó, elősegíti a fertőhomoki lakosok munkavállalását, mivel a hivatkozott településeken sokféle képezésű, illetve képezés nélküli munkavállalót is foglalkoztatni tudnak. Vagyis sem közlekedési, sem potenciális munkalehetőség szempontjából nem érinti a probléma az önkormányzatot.

A helyiek közül többen Sopronban, Fertődön, Kapuváron dolgoznak, ahová a közlekedés szintén megfelelő. Ezekre a településekre az utazási idő sem hosszú, tehát a napi bejárás nem vesz sok időt igénybe (Sopron és Kapuvár alig 20, Fertőd 10 perc alatt elérhető), ezért is fordul elő, hogy éppen a nagyobb városokból költöztek Fertőhomokra, hisz egy soproni munkahelyet majdnem annyi idő alatt el lehet érni, mint a város másik feléből.

A település közlekedési szempontból történő megközelítése közúton megoldott. Fertőhomok Győr megyei jogú várostól való távolsága kb. 80 km, Soprontól 15, Kapuvár várostól 28 km, Fertődtől pedig szintén 15 km, ami a munkavállaláshoz, a munkába járáshoz kellő mobilitást teremt. Potenciális munkalehetőség a településen a helyi kis és középvállalkozásoknál adódik.

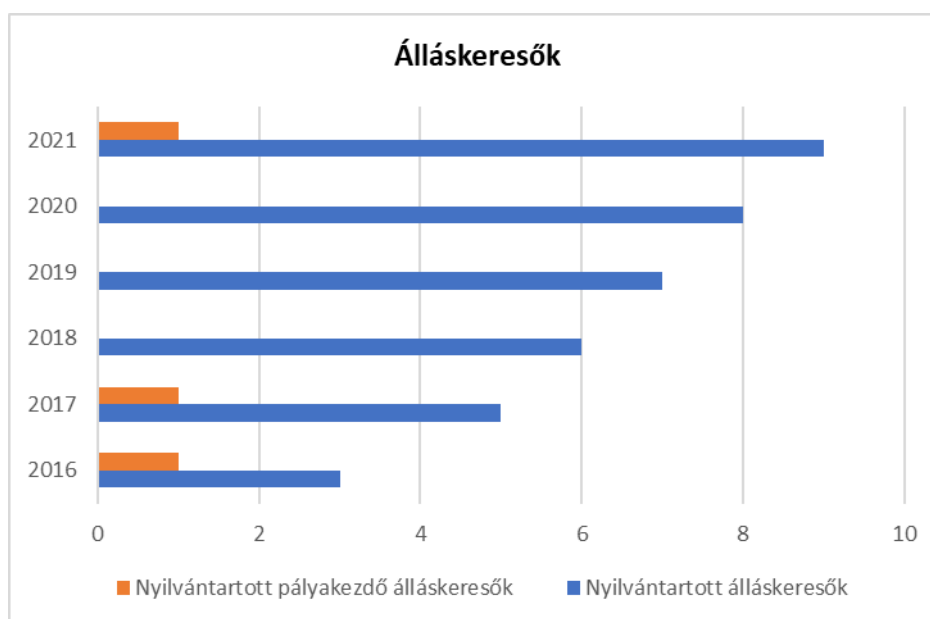
A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét jelentősen növeli, hogy mobilitási, információs és egyéb tényezők rendelkezésre állnak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	3	1
2017	5	1
2018	6	0
2019	7	0
2020	8	0
2021	9	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni. Fertőhomok esetében elmondható, hogy a településen nincs általános iskola és felnőttoktatással foglalkozó intézmény. A felnőttoktatásban tanulni szándékozók Sopron, Kapuvár, Fertőd, Győr városokban tanulhatnak.

A fiatalok foglalkoztatását elősegíti a Nyári diákmunka program. A Kormány céljai között szereplő teljes foglalkoztatottság eléréséhez többek között szükséges a fiatalkori

inaktivitás csökkentése, a korai munkatapasztalat és munkajövedelem-szerzés elősegítése. Az első alkalommal 10 éve, 2013-ban indított, és azóta minden évben nyár elején meghirdetett nyári diákmunka program támogatást nyújt a területi, települési önkormányzatoknak és önkormányzati alaptevékenységet végző intézményeiknek, továbbá egyházi jogi személyeknek, illetve a mezőgazdaság, valamint a turizmus és vendéglátás területén működő vállalkozásoknak a július-augusztus hónapokban foglalkoztatott diákok bruttó béréhez, így ezek a szervezetek a nyári hónapokra megnövekedő munkaerő-igényük kielégítésére előnyben részesíthetik a diákokat, egyetemi hallgatókat. Fertőhomok Község Önkormányzata a Nyári diákmunka programban annak kezdete óta részt vesz, ezzel segítve a község dolgozni vágyó fiataljait.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A közfoglalkoztatás rendszerével kapcsolatban támasztott egyik legfontosabb kormányzati célkitűzés, hogy a közfoglalkoztatottak képességeikhez mérten értékteremtő munkát végezzenek és a közfoglalkoztatás rendszeréből a munkaerőpiacra minél nagyobb arányban visszakerüljenek. A visszajuttatás elősegítésének egyik meghatározó eszköze a közfoglalkoztatott piaci igényeknek megfelelő alap-, illetve szak- és továbbképzésben való részesítése.

A településen nincsenek munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások, sem helyi foglalkoztatási programok, de helyben a Soproni Járási Hivatal ügyegédei nyújtanak tájékoztatást. Az ügyfélfogadás helye: Fertőd, Fertőszentmiklós, Iván, Lövő, Nagycenk, Sopronkövesd, Zsira.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen jelenleg nem rendelkezünk tartósan mélyszegénységben élő családokról, vagy személyekről. A roma származású személyekről nyilvántartást nem vezet az Önkormányzat, így a fenti személyeket érintő foglalkoztatásról nincs információ.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányt okozó megkülönböztetésről nem érkezett jelzés az Önkormányzathoz, a településen nincs tudomásunk ilyen esetről.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Digitális ismeretek megszerzésére elsősorban az iskolai tanulmányok során nyílik lehetőség községünkben. A munkahelyeken általánosan elvárt számítástechnikai alapismereteknek ilyen módon minden fiatal igényinek és érdeklődésének megfelelően birtokába juthat. A fertőhomoki könyvtár Digitális Jólét Pontként információhoz való hozzáférést biztosít számítógépén, internetkapcsolatán minden érdeklődők számára.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresőkhöz elérhető támogatásokat.

Az Flt-ben meghatározott feltételek fennállása esetén az állami foglalkoztatási szerv különféle támogatásokat (pénzbeli) és szolgáltatásokat nyújt az álláskeresőkhöz.

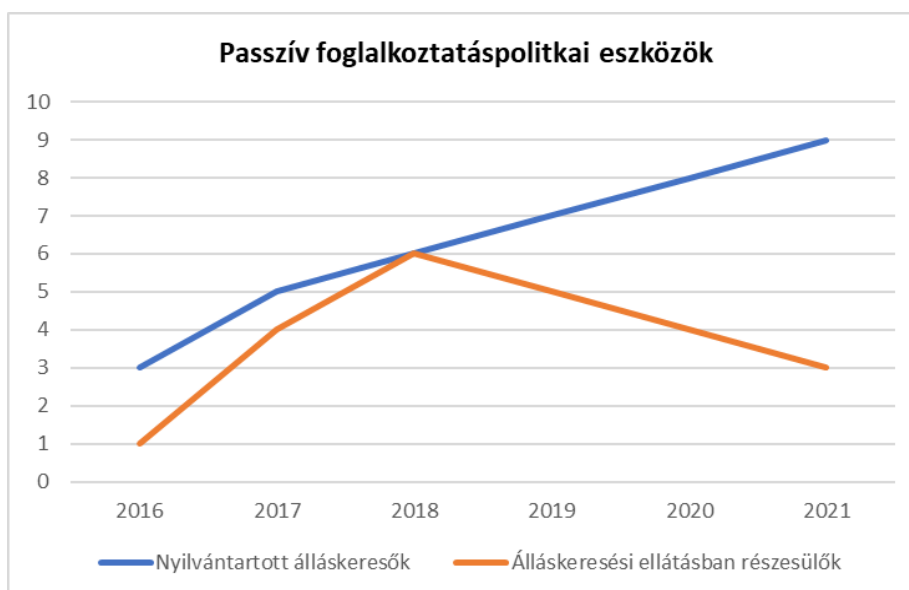
Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások:

- munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- munka-, pálya-, álláskeresőkhöz, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
- munkaközvetítés.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőkhöz ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresőkhöz száma (TS 052)		Álláskeresőkhöz ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőkhöz száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	3	0,61%	1	33,33%
2017	5	0,98%	4	80,00%
2018	6	1,15%	6	100,00%
2019	7	1,23%	5	71,43%
2020	8	1,37%	4	50,00%
2021	9	1,53%	3	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

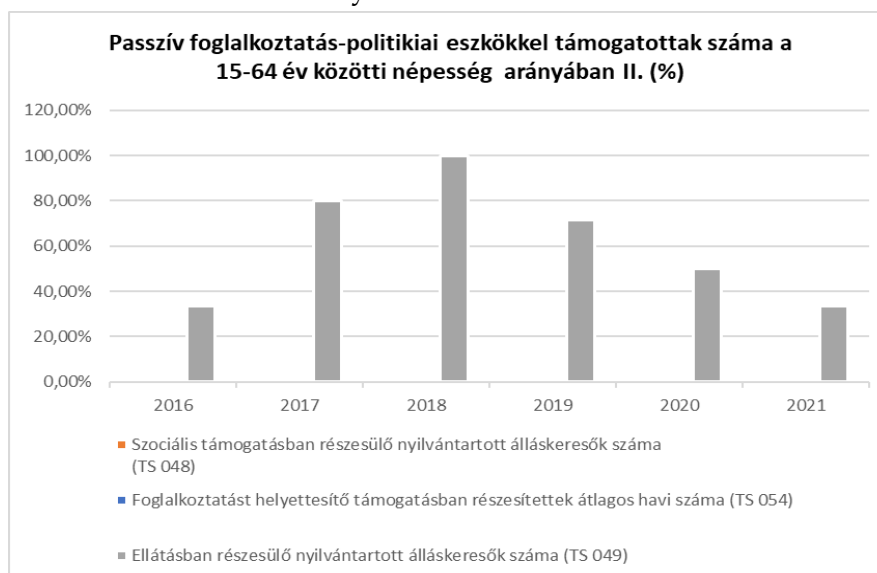
- Képzési támogatás (támogatható személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti).
- Álláskeresési járadék (az Flt. 25. §-a szerint).
- Nyugdíj előtti álláskeresési támogatás (az Flt. 30. §-a szerint).
- Utazási költségtérítés (az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatosan állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint).

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	1	33,33%
2017	0	0,00%	0	0,00%	4	80,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	6	100,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	5	71,43%
2020	0	0,00%	0	0,00%	4	50,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	3	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek közül a járadék típusú ellátásban részesülők száma és aránya folyamatosan változik a vizsgált időszakban. Ennek oka jogszabályi változásokban keresendő, hiszen az álláskeresési járadékra jogosultság időtartalma rendkívüli mértékben lecsökkent (az ellátás időszaka 9 hónapról 3 hónapra változott). A nyilvántartott álláskeresők ez első három hónapban jogosultak álláskeresési járadékra, ezután FHT-t kérhetnek az önkormányzattól.

A nyugdíj előtti álláskeresői segély (NYES) folyósításának a kormányzat által megfogalmazott célja, hogy azok az álláskeresők, akik korábban már részesültek álláskeresői járadékban, de annak időtartama elérte a törvényben meghatározott maximális időtartamot, az öregségi nyugdíjra való jogosultságuk időpontjának eléréséig ellátásban részesüljenek, ha addig legfeljebb 5 évük van hátra.

A NYES-re azért van valóban nagy szükség, mert a nyugdíjhoz közel álló álláskeresők a munkaerőpiacon rendkívül hátrányos helyzetben vannak, elhelyezkedési esélyeik összehasonlíthatatlanul rosszabbak, mint a fiatalabb álláskeresőké. Az ellátás legalább minimális segítséget nyújt számukra a megélhetéshez, amíg a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt be nem töltik.

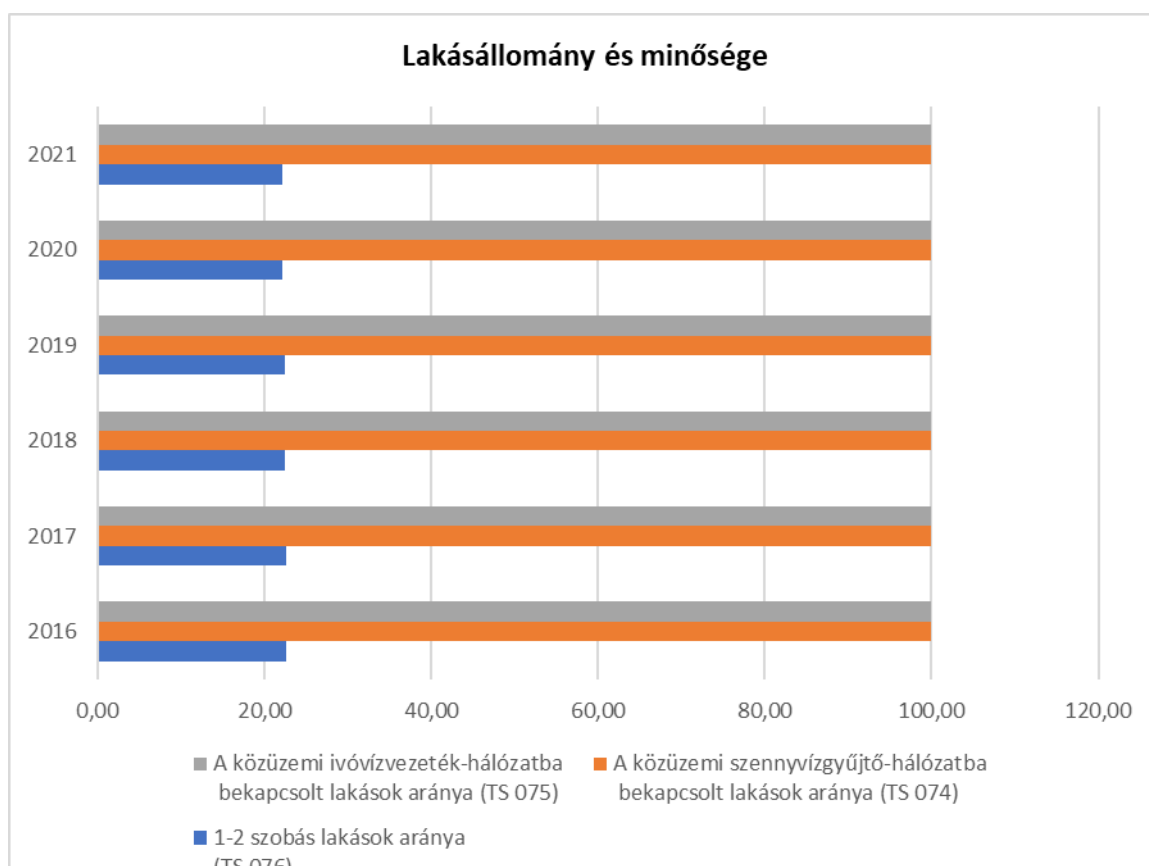
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma: 2016. évben nincs adat, 2017-2021. években 0 fő. (Forrás: TeIR, KSH)

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	256	0	0,00	22,66	100,00	100,00
2017	256	0	0,00	22,66	100,00	100,00
2018	258	2	7,75	22,48	100,00	100,00
2019	259	1	3,86	22,39	100,00	100,00
2020	262	3	11,45	22,14	100,00	100,00
2021	262	0	0,00	22,14	100,00	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	256	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	256	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	258	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	259	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	262	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	262	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen az utóbbi években nem volt jellemző új lakás építése, ezért a lakásállomány változatlan számú. A korábban elemzett időszakhoz képest építkezések útján létesültek új lakások a népesség számának gyarapodásával megegyező mértékben. A községben letelepedni kívánók, elsősorban ingatlanok vásárlásával, felújításával oldják meg lakhatási problémáikat. Nincsenek pontos adataink az elégtelen lakáskörülményekről.

b) szociális lakhatás

Fertőhomok településen nem áll rendelkezésre önkormányzati bérlakás vagy szociális lakás.

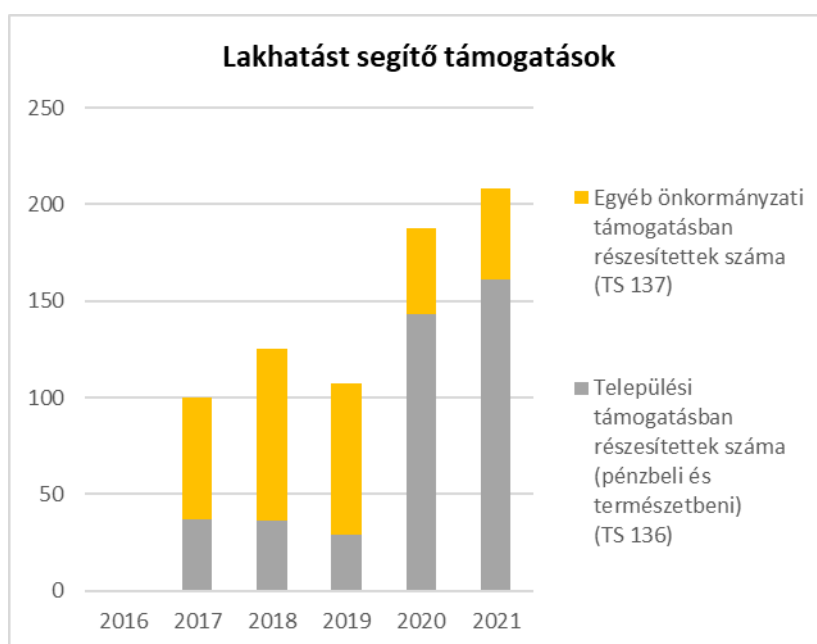
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az egyéb lakáscélú ingatlanra vonatkozóan megállapítható, hogy a településen nem jellemző az, hogy nem lakáscélú ingatlanokba beköltöznének állampolgárok.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	37	63
2018	36	89
2019	29	78
2020	143	45
2021	161	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Möt. az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság

megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1- jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiq viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

f) eladósodottság

Közüzemei tartozások (víz, gáz, villany), ill. más adósság esetén kérelemre átmeneti segítyt biztosít az önkormányzat, de a rendelkezésre álló adatok szerint a családok a hiteltörlesztéseket nehezen, de teljesítik.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A közműszolgáltatásokhoz és a közlekedési lehetőségekhez a községen belül mindenki könnyen hozzáférhet és egyformán hozzáférhet.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárnai a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint.

Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben.

Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segíty...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

Fertőhomok településen nincs szegregátum, semmilyen társadalmi csoport nem él elkülönülten, teleszerű településrész nem alakult ki.

a) a telep, /szegregátum mint lakóköznyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Fertőhomok településen szegregátumok és veszélyeztetett területeket nincsenek.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Fertőhomokon nem releváns. Nincs teleszerű lakókörnyezet, illetve szegregátum sem.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Fertőhomokon nem releváns. Nincs teleszerű lakókörnyezet, illetve szegregátum sem.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az az egészségügyi alapellátásról 2015. évi CXXIII. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról és
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat - Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	n.a.	0	n.a.	n.a.

2017	0	0	n.a.	0	10	4,73
2018	0	0	n.a.	0	9	4,17
2019	0	0	n.a.	0	7	2,83
2020	0	0	n.a.	0	5	1,00
2021	0	0	n.a.	0	7	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fertőhomok községben az egészségügyi alapszolgáltatást vállalkozó házi orvos látja el, a vállalkozás székhelye Hegykő. A településen, megállapodás alapján meghatározott napon van rendelés. Megállapodásban került rögzítésre a házi orvos által ellátott települések megnevezése is. A házi orvos körzete: Hegykő, Hidegség, Fertőhomok községek területére terjed ki. A rendelési időn túli orvosi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat látja el. Fogorvosi ellátás Hegykőn elérhető modern eszközökkel felszerelt rendelőben. Az egészségügyi szakellátás Sopron Város szakrendelésein történik. 2023. május 1-jétől gyermekorvosi körzet létesült Hegykő, Fertőhomok, Fertőszéplak és Hidegség körzettel.

Gyógyszertár a szomszédos Hegykő községben van, mindösszesen 2 km-t kell így gyógyszerért utazni.

Az önkormányzat szerződést kötött a STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft-vel a települési szilárd hulladék elszállításának megoldására, nyaranta szűnyoggyérítést végeztet (környezet- és település-egészségügyi feladatok ellátása keretében).

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az iskolában a házi orvos végzi a kötelező szűréseket. A kisgyermekes rendszeres szűrését pedig a védőnő.

Sopron 15 km-re található a településtől. Közlekedés szempontjából autóbusszal és gépkocsival könnyen megközelíthető, ezért a településen élők számára a prevenció és szűrőprogramokhoz való csatlakozás lehetősége biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde intézmény kapcsolatban áll a Soproni Pedagógiai Szakszolgálattal, akik heti egy alkalommal fejlesztő pedagógust és logopédus kollégát biztosítanak az óvodás korú gyermekek részére. A logopédus minden 5. életévét betöltött gyermekkel foglalkozik, míg a fejlesztő pedagógus csak azokkal a gyerekekkel, akiknek megkésett mozgás- és beszédfejlődése van.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen a gyermekétkeztetés és a szociális étkeztetés biztosított Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde Konyha telephelye által. A közétkeztetést a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal, Soproni Járási Hivatal, Népegészségügyi Osztálya rendszeresen ellenőrzi, így az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelő, vásárolt szolgáltatás formájában történik az ellátás. A szociális étkeztetés szabályait Hegykő Község Önkormányzatának 9/2023. (IX. 24.) önkormányzati rendelete, a gyermekétkeztetés szabályait Hegykő Község Önkormányzatának 6/2022. (IX. 28.)

önkormányzati rendelete tartalmazza. A térítési díjakat minden évben felülvizsgálja Hegykő Község Önkormányzata, s változtatás esetén rendelettel módosítja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Fertőhomokon civil szervezetek hiányában kevés sportolási lehetőség nyílik, azonban a Kultúrházban mindig akad sport- és rekreációs foglalkozás. 2023. évben gyermek és felnőtt jóga és senior tánc foglalkozásokat tartanak egyéni vállalkozók. A sportolni vágyó fiatalok a szomszédos Hegykő községbe járnak sportfoglalkozásokra (úszás, lovaglás, kézilabda, foci, aikido, karate, jóga, aerobic és akrobatikus rock & roll). Ezen felül a 15 km-re fekvő Sopron városában van lehetőség szertornára, balettre vagy éppen modern táncra járni.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A gondozási feladatokat a Fertőd Mikro-Térségi Szociális Szolgáltató Központ végzi. A Szolgálat gondozói meghatározott települési fogadóórák szerinti körzetet látnak el. Folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az önkormányzatokkal, az óvodákkal, iskolákkal, a védőnői szolgálatokkal. Fertőhomokon fogadóórát minden héten hétfőn délelőtt tart a családgondozó.

f) drogprevenciós szolgáltatások;

A fertődi rendőrőrs munkatársai minden évben tartanak drogprevenciós foglalkozást a környék általános iskolás tanulóinak. Fertőhomokon drogprevenciós témájú foglalkozás nincs.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Településen nincs személyes gondoskodást nyújtó intézmény, de más intézkedések vannak (segély, étkeztetés). Az Önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a szolgáltatások nyújtásakor (elbírálások esetén) bárkit hátrányos megkülönböztetés érne. Fertőhomok település Önkormányzatánál kiemelt figyelmet fordítanak az esélyegyenlőség biztosítására, a kirekesztő magatartás teljes elutasítására.

h) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény felhatalmazása alapján Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról. A rendelet alapján nyújtott pénzbeli ellátások a következők: átmeneti segély, közgyógyellátásra nem jogosult személy részére nyújtott települési támogatás, gyermek születése esetén nyújtott támogatás, temetési segély, köztemetés és külföldön felsőoktatási intézményben tanuló számára nyújtott települési támogatás. A természetben nyújtott ellátások a téli fűtéshez természetbeni települési támogatásként tűzifa támogatásra való jogosultság. A 65. év feletti személyek az év végi kiadások finanszírozására 4000 forintos támogatást kapnak.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény felhatalmazása alapján Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról. Fertőhomok Község Önkormányzata által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások az iskolakezdési támogatás, az étkezési térítési díjkedvezmény, az intézményi

gyermekétkeztetés, és a szünidei gyermekétkeztetés. Fertőhomok Község Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások a gyermekjóléti szolgáltatás, és a gyermekek napközbeni ellátása.

Bursa Hungarica program

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt. A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetéül három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás. Fertőhomok Község Önkormányzata értizedek óta részt vesz a programban, ezzel segítve a község felsőoktatásban tanuló hallgatóit.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének a közművelődésről szóló 10/2021. (XII. 22.) önkormányzati rendelete rendelkezik az Önkormányzat közművelődési feladatairól. A helyi közművelődés kiemelt célja:

- a közösségi művelődés céljait szolgáló, arra alkalmas környezet és infrastruktúra biztosítása,
- a település hagyományainak ápolása, a helyi érdekek védelmének erősítése, a helyi értékek védelmének elősegítése, kiemelten kezelve a helyi horvát kultúra értékeit,
- a településközösségi értékeinek fejlesztése, művelődési kezdeményezéseinek támogatása,
- amatőr művészeti csoportok támogatása,
- a térség településeivel való közművelődési kapcsolat kialakítása, elmélyítése.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A szórakozási és közösség igényekhez lehetőség biztosítása, fesztiválok, kiállítások szervezése, a kulturális turizmus támogatása, és a helyi kulturális nyilvánosság, tájékoztatás fejlesztése. A közművelődési feladatok körébe tartozik továbbá a nemzeti és helyi ünnepek, évfordulók, a világi és a római katolikus egyház hagyományos ünnepeinek közismertté tétele, a különböző korosztályok eltérő szórakozási és közösségi igényeihez kulturált lehetőségek, speciális kisközösségek szervezése, és a helyi kulturális turizmus tudatosságának ösztönzése. Az Önkormányzat a felsorolt feladatok ellátása érdekében évente megszervezi a falunapot, melyet június utolsó hétfőjén tartanak meg. A község bekapcsolódott a Hegykő Önkormányzata által szervezett Tízforrás Fesztivál programsorozatába, a Tájházban megrendezésre kerülő kézműves tábor megvalósításával. Megünnepeljük évente az Idősek Napját, és a kisgyermekek közreműködésével Karácsonyi Ünnepséget tartunk. A Horvát Nemzetiségi

Önkormányzattal együttműködve évente tartunk Horvát Napot, valamint a helyi egyházi ünnepkörhöz kapcsolódóan - a helyi templom védő-szentjének Szent Annának napját is ünnepeljük. 2023. évben került második alkalommal megrendezésre a Pajtafesztivál, mely egy 3 napos programsorozat foglal magába horvát és magyar táncchazzal, tamburazenével és könnyűzenei koncertekkel.

Az Önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások folyamatos ellátása érdekében közösségi színteret működtet. A közösségi színtérnek két helyszíne van. Az egyik helyszín - egyúttal a közösségi színtér központi helyszíne - a Fertőhomok, Akác u. 10. szám alatti (19 hrsz-ú) tájház (a továbbiakban: tájház). A másik helyszín a Fertőhomok, Akác utca 44. szám alatti (67 hrsz-ú) faluházban lévő kultúrterem, az előtérrel és az öltözőkkel (a továbbiakban: kultúrterem). Az Önkormányzat a kultúrterem használatát a helyi művelődő közösségek számára - havonta legfeljebb két alkalommal - díjmentesen biztosítja. A tájház és a kultúrterem átmenetileg - a jelen rendeletben nem szabályozott - más célra is igénybe vehető.

A tájház olyan céllal került létrehozásra, hogy segítsen megőrizni és bemutatni e sajátos kultúrájú település múltját és hagyományait. Az épületet, mely az 1930-as tűzvész után épült, a település önkormányzata vásárolta meg és újjátta fel tájház céljára 2001-ben. A ház első szobájában és konyhájában az 1930-as éveket bemutató lakásbelső tekinthető meg. A szobában az akkori szalmazsákos ágyak, sublót, szekrények - bennük gazdag textil gyűjtemény - bölcső, vaskályha, varrógép és szentképek találhatók. Az eredeti horvát népviseletet két beöltöztetett bábun mutatjuk be. A szoba hajópadlós. A konyhában az eredeti kemence mellett csikó sparhelt, valamint konyhai eszközök, vízpad került elhelyezésre. A konyhaasztal fölött egy néprádió. A második szoba innen nyílik. Ezt valószínűleg a valamikori kamrából alakították ki. Ebben a helyiségben helytörténeti dokumentumok és változó, egy-egy szezonban látható kiállítás tekinthető meg (iskolatörténeti, fehérnemű, régészeti kiállítás). A valamikori istálló kortársművészek kiállító helye, ahol évente három-négy művész mutatkozhat be. Ugyancsak itt alakítottuk ki azt az információs pontot, ahol a turisták és érdeklődők hozzájuthatnak a térség kiadványaihoz, és tájékoztatást kapnak programokról, szálláshelyekről, látnivalókról. Az udvart az ólak és a pajta zárja le, ahol a térségre jellemző mezőgazdasági foglalkozások eszközeit tekintheti meg a látogató. Aljzata téglával burkolt, így helyt ad koncerteknek, a falunap és más események lebonyolításához is. A pajta mögött található kert az évente megrendezésre kerülő kézműves tábor fontos színhelye. A tájház a falu kulturális életének egyik legfontosabb helyszíne, helyt ad hagyományápoló rendezvényeknek (pünkösddőlés, húsvéti tojásba dobálás stb.), a falunapnak, a diófesztivál és a világörökségi nap eseményeinek is. 2006-ban ugyancsak itt került megrendezésre a 3 napos fertőhomoki hagyományörző lakodalmas, melyet 10 éves évfordulója alkalmából 2016-ban „újrajátszottak”.

A Magyarországi Tájházak Szövetsége 2004-ben „Az év tájháza” címmel jutalmazta.

A közösségi színtereket a Fertőhomokon székhellyel rendelkező társadalmi szervezetek, és a helyben működő, jogi személyiséggel nem rendelkező csoportok térítésmentesen használhatják.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	220	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen nem fordul elő etnikai konfliktus. A lakók zavartalanul élnek a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségek aktívak, nagy az egymáshoz viszonyuló kötődésük. Az egész településre jellemző az összefogás, önkéntes munkát a közösségi célok érdekében a lakosság gyakran vállal fel. Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2001 óta van a községben, jó kapcsolatot ápol a helyi önkormányzattal, gyakran szervezik közösen programjaikat. A Horvát Kulturális Egyesület „Kajkavci”, a horvát népi hagyományokat népszerűsíti és őrzi a községben, és a környező településeken, ahova gyakran vendégszerepelni járnak. A fertőhomoki tamburazenekar 1999. március 11-én alakult meg. A tanítást a kópházi tamburazenekar megalapítója és egykori vezetője kezdte meg az akkori általános és középiskolásokkal. A cél az volt, hogy ebben a kicsi faluban - ahol a többi környékbéli horvát falutól eltérően a kaj nyelvjárást beszélik - újra megmozduljon az itt lakókban régi kultúrájuk és szokásaik emléke és próbáljuk meg e régi hagyományt feltámasztani. Zenekar akkori magja ma is együtt van, a létszám a zenekart időközben elhagyók után jelenleg 5 fő. A munka nehezen indult, elsősorban a hangszerhiány és a meglévő hangszerek rossz állapota miatt. Azután szépen, fokozatosan rendbe hoztuk a hangszereinket, és apró lépésekkel megkezdtuk a felkészülést és a felzárkózást a környék és az ország tamburazenekarihoz. Első fellépésünk az alakulás évében december 18-án egy karácsonyi ünnepségen volt. Ez az

évek múltán egyre nagyobb lendületet kapott, hiszen ma már az ország egyik legismertebb zenekara a miénk.

d) *a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;*

A Horvát Kulturális Egyesület „Kajkavci” (horvátul: Hrvatsko Kulturno Drustvo „Kajkavci”) Fertőhomok község lakosainak, ezen belül a horvát nemzetiségűek érdekeit képviseli. Célja továbbá, hogy ösztönözze a község lakosságát a közösséget érintő kulturális feladatokban való részvételre, a nemzetiségi jogok gyakorlására, hagyományok ápolására, kultúrájuk megőrzésére. A szervezet székhelye: 9492 Fertőhomok, Akác utca 44.

e) *helyi lakossági önszerveződések.*

Fertőhomoki székhellyel működnek az alábbi egyesületek:

1. Alpokalja Repülőklub,
2. Fertőparti Földtulajdonosok Vadásztársasága,
3. Horvát Kulturális Egyesület „Kajkavci”.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén -

biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról a jogszabály értelmében azon településeken, ahol megtalálható roma nemzetiségi önkormányzat.

A településen nincs roma nemzetiségű önkormányzat, ezért nincs közös esélyegyenlőségi tevékenység sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
2018. évi HEP	
A 8 általános iskolánál magasabb végzettségűek munkanélkülisége	Adatbázis készítése a 8 általánosnál magasabb végzettségű munkanélküliekről
	Munkaügyi hivatallal kapcsolat kialakítása, álláslehetőségek felkutatása, átképzési lehetőségek megismerése érdekében
A mélyszegénységben élőkről és romákról csak becsült adatokkal rendelkezik a település.	Adatbázis készítése, adatgyűjtés
2023. évi HEP	
Szegénységi vizsgálat idősek és gyermekek körében	Adománygyűjtési lehetőségek kidolgozása
Közösségi-, sport és prevenció programok biztosítása mindenki számára	Helyi erőforrás gyűjtése és rendszeres települési egészségmegőrző program szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek jogait biztosító háttér: az 1989. november 20-án kelt new york-i – az ún. Gyermekek jogairól szóló egyezmény - tekinthető a legátfogóbb, gyermekeket érintő szabálygyűjteménynek. Hazánkban az 1991. évi LXIV. törvény kihirdetését követően, 1991. november 6-án vált hatályossá. Preambulumában megállapítja, hogy a gyermeket születése előtt és után különös védelem illeti meg. A gyermeki jogok biztosítását az állam, az állami szervek, a hatóságok, szülők és a gyermekekért felelős egyéb személyek feladat körébe utalja. Alapvető jelleggel fogalmazódik meg a diszkrimináció tilalma, a gyermek mindenkinek felett álló érdeke, illetve a gyermek meghallgatáshoz való joga az őt

érintő ügyekben. Ezek minden egyezményi rendelkezést áthatnak, vitás esetben pedig támpontot adhatnak. A polgári és politikai jogok értelmében a gyermeknek joga van az élethez, a véleménynyilvánításhoz, a gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadsághoz, az egyesüléshez, a békés gyülekezéshez. Ezeket a gyermek fejlettségi fokának megfelelően gyakorolhatja. Identitásával kapcsolatban megilleti a családi kapcsolatainak megtartásához, illetőleg a kisebbségi identitáshoz való jog. A gyermek csak a legvégső esetben szakítható el családjától. Az államnak kell gondoskodnia azokról a gyermekekről, akiknek nincs családja, méghozzá úgy, hogy elhelyezése után is megőrizhesse nemzetiségi, nyelvi, vallási identitását. A gyermeknek - egészségügyi és kulturális jogok körében - joga van a szociális biztonsághoz és a megfelelő fejlődését biztosító életszínvonalhoz, az oktatáshoz és hogy képességeinek megfelelően vehessen részt a kulturális és művészeti életben. Védelem illeti meg a káros hatásokkal, a kizsákmányolással, a kábítószer fogyasztás és - kereskedelemmel szemben. Az állam pedig köteles intézkedéseket tenni, hogy visszaszorítsa a gyermekrablást és a gyermekkereskedelmet. Az egyezmény különleges helyzetű (menekült, a szellemi és testileg fogyatékos, a szabadságuktól megfosztott) gyermekekről is rendelkezik. Ezen jogokat a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. is felsorolja, biztosítva ezzel az egyezmény teljes körű megvalósulásának feltételeit, kiemelve a gyermek családban történő nevelkedésének és a gyermeket megillető helyettesítő védelemhez való jogot.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	422	442	864	48,84%	51,16%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	2,31%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	56	65	121	6,48%	7,52%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	10	14	24	1,16%	1,62%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde fenntartója Hegykő Község Önkormányzata. Tagintézménye, a fertőhomoki óvoda. Az óvoda működtetésére Hegykő, Fertőhomok és

Hidegség települések önkormányzatai feladat-ellátási megállapodást kötöttek. Az óvodába elsősorban ebből a körzetből vehetők fel a gyermekek. A székhely óvoda három (Gólyahír, Kököröcsin és Pipitér) vegyes életkorú gyermekcsoporttal működik, az összlétszám 75 fő. A tagintézmény két (Katica és Süni) vegyes életkorú gyermekcsoporttal működik, az összlétszám 45 fő. A bölcsődben 1 csoport működik, létszáma 14 fő. Az óvoda önállóan működő költségvetési szerv, amelynek – külön megállapodásban meghatározott – pénzügyi-gazdasági feladatait a Hegykői Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Fertő-táj Általános Iskola: 15 pedagógus dolgozik az intézményben, akik főiskolai, illetve egyetemi végzettséggel rendelkeznek, és fogékonyak, nyitottak a korszerű pedagógiai módszerek iránt. Munkavégzésükre jellemző az igényes, színvonalas, tartalmas munka. Szakos ellátottság jelenleg majdnem 100%-os: egy nyugdíjba ment tanítónő helyére nem találtak még pedagógust. Az 1-4. osztályban tanulók magasabb létszáma nem a gyermekszületek számának növekedésével magyarázható, hanem azzal, hogy a felső tagozatról többen a hat- és nyolcosztályos gimnáziumi tanulmányokat választották, évente több gyermeket vesznek ki ezért a helyi általános iskolából (bár azok a szülők is elismerik a helyi iskola kiváló oktató-nevelő munkáját, de gyermekeiknek több lehetőséget szeretnének biztosítani). Az intézmény irányítását az igazgató végzi. Az iskolavezetés az SZMSZ-ben rögzített módon működik, és ennek megfelelően működteti az intézményt. Tanulólétszámunk évfolyamonként változó, 20 fő körüli. Többéves átlagban - a születések számával párhuzamosan - elmondható, hogy növekszik. Az oktató-nevelő munka 8 évfolyamon, 8 osztállyal, 2 napközis csoportban folyik. Minden osztálynak saját tanterme van, s ez otthonos légkör kialakítására ad lehetőséget. Az elmúlt évek statisztikai adatai szerint a tanulók több mint 75%-a választja a gimnáziumi, illetve a szakközépiskolai továbbtanulást, és jól megállják helyüket a választott középiskolában. A nevelők munkáját egy fő iskolatitkár, egy gondnok és egy fő takarító személyzet segíti. A vizsgált időszakban valamennyi nyolcadik évfolyamos gyermek eredményesen elvégezte a nyolcadik osztályt, lemorzsolódás nem volt.

Fertő-táj Általános Iskola biztosítja tanulói számára az egyenlő bánásmódot, valamint az iskolában folyó oktató, - nevelő munkára a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség a jellemző. A pályaorientációs foglalkozásokon olyan szakmákat igyekszik bemutatni tanulóinknak, mellyel ebben a régióban nagy eséllyel boldogulni tudnak tanulmányaik befejezése után. A digitális ismeretek elsajátításában olyan alaposságra törekszik az intézmény, mellyel a későbbiekben hasznosítható tudásra tesznek szert. Fejlesztéshez és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés az iskolában is biztosított. A Tóth Antal EGYMI Óvoda, általános Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium logopédusa a beszédhibás SNI tanulókkal, míg az iskola fejlesztő pedagógusai a BTMN-es tanulók fejlesztésével foglalkoznak. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló nem jár az iskolába. Sportfoglalkozást is biztosít az iskola a diákoknak a község által nyújtott lehetőségeken túl. Az iskolában gyógytestnevelés és diáksportkörü foglalkozás keretén belül kézilabda edzés választására van lehetőség. Drogprevenációs

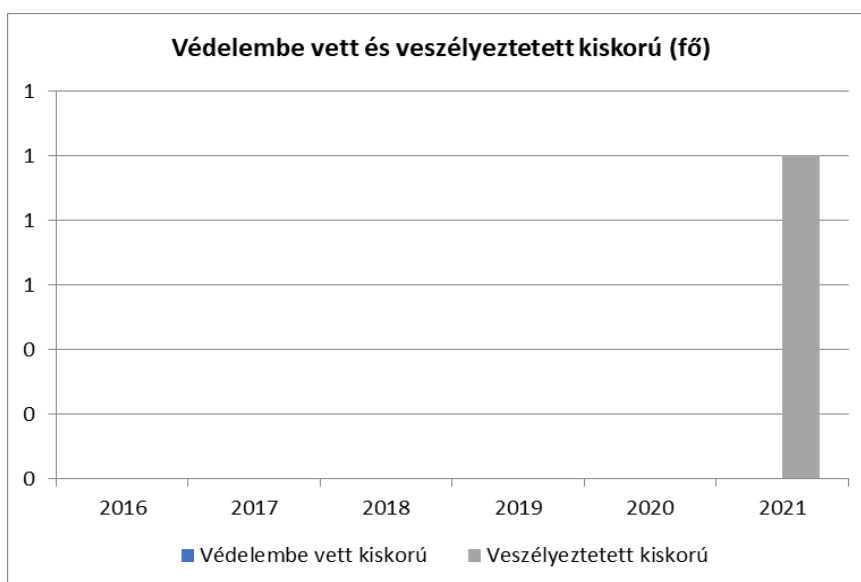
foglalkozáson nem csak a rendőrségi tájékoztatók keretén belül vehetnek részt a diákok, hanem minden évben osztályfőnöki órán is beszélnek ennek a veszélyéről. A közösségi élet színterein és fórumain is jelen van az iskola. Egyes rendezvényeken műsort adó szereplőként (ilyen az 1848-as és az 1956-os forradalom ünnepe), a rendezvények egy részén pedig az iskolánk diákjai és pedagógusai aktív részvétellel segítik a programok sikeres lebonyolítását. Fertő-táj Általános Iskola segíti a roma tanulók beilleszkedését az iskolába. Jelenleg védelembe vett tanuló nincs, 1 diákunk esetében a védelembe vétel folyamatban van. Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyerek helyzete kapcsán megemlítendő, hogy 2023. szeptember 1-jétől az iskolába beiratkozott egy orosz állampolgársággal rendelkező, orosz anyanyelvű, letelepedési engedéllyel, valamint hegykői lakcímmel rendelkező tanuló, akinek a beilleszkedése nagyon jól halad. A magyar nyelv elsajátítása érdekében heti 5 óra egyéni foglalkozás keretében nyújtott segítséget kap. Az iskola jó kapcsolatot épített ki a Fertődi és a Soproni Családsegítő Szolgálattal. Probléma esetén szakemberekkel egyeztet és az általuk biztosított lehetőségeket felajánlja a szülőknek.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételeivel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetett gyermek Fertőhomokon 2022-ben 4 fő volt. A veszélyeztetettség hátterében 2 fő esetében nevelési probléma, 2 fő esetében tankötelezettség elmulasztása állt.

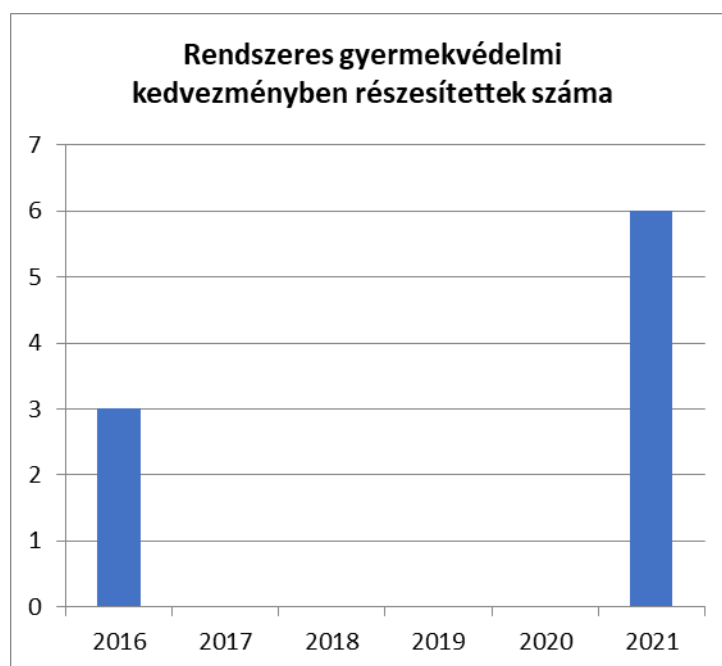
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) bekezdés a) pont). A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	3
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázatban látható, hogy Fertőhomok településen a gyermekvédelmi kedvezményt igénybe vevő száma tendenciálisan csökken. 2016. évben 3, majd évekig senki sem vette igénybe, tehát csökken azon családok száma, akik időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek. 2021. évi igénylők száma kiugrónak tűnhet (2 család), azonban 2022. évre az ő jogosultáguk is megszűnt. Idén Fertőhomok községben senki sem igényelt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt, a gyermek tartására köteles hozzátartozó jogosult, aki az alábbi támogatások valamelyikében részesül: a) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett művészeti

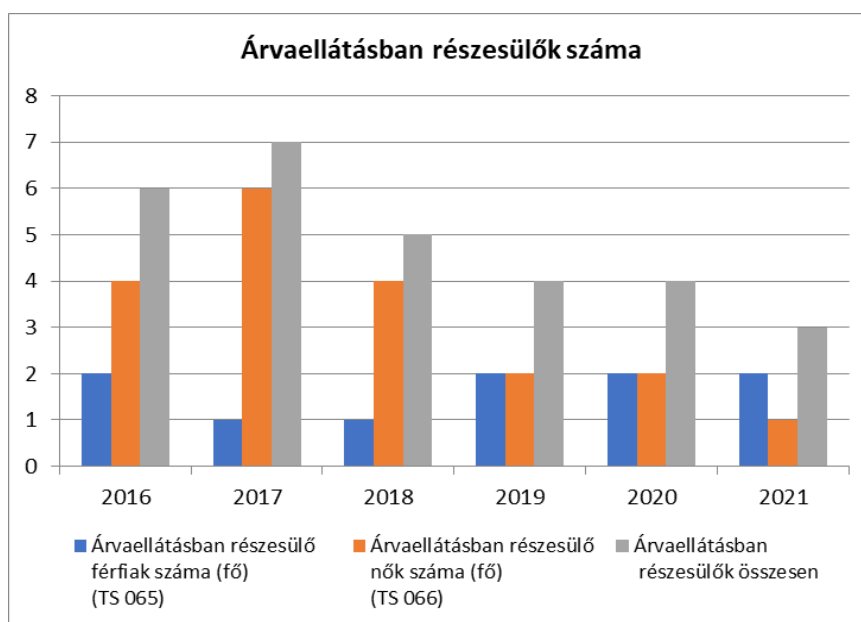
életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy b) olyan ellátásban, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény: A települési önkormányzatok képviselő-testülete - az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint - rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítheti azokat a gyermeket gondozó családokat, amelyek időszakosan létfenntartási gondokkal küszködnek vagy létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli helyzetbe kerültek. A segítség összege és gyakorisága a települési önkormányzatok anyagi lehetőségeihez igazodik.

Fertőhomok Község Önkormányzata iskolakezdési támogatást biztosít az iskolás gyermek és a felsőoktatásban részt vevők részére. Az Önkormányzat szociális rendeletében gyermekszületés esetén átmeneti ellátást nyújt.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	4	6
2017	1	6	7
2018	1	4	5
2019	2	2	4
2020	2	2	4
2021	2	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. Hegykői községben igénybe veszik az ingyenes étkeztetést, de a rászorulóknak száma, mint a korábbi években is – nagyon alacsony.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Fertőhomok településen nincs olyan gyermek, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17. § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

Fertőhomok településen nem alakult ki szegregátum, a felnőttkorú lakosság körében sem, így a településen élő gyermekek között sem található olyan, aki telepi, vagy szegregátumhoz hasonló körülmények között élne.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői álláshelyek száma 2016-2021. évben 1 fő. 0-3 év közötti gyermekek számáról 2016-2020. év nincs számadatunk. 2021 évben 18 fő, 2022 évben 21 fő volt a 0-3 év közötti gyermekek száma. A település önálló védőnői ellátással rendelkezik. A védőnő rendszeres kapcsolatot tart fenn a hegykői székhelyű Fertő-táj Általános Iskolával, és a Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsődével, valamint az Önkormányzattal is.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Fertőhomok községben az egészségügyi alapszolgáltatást vállalkozó házi orvos látja el, a vállalkozás székhelye Hegykő. A településen, megállapodás alapján meghatározott napon van rendelés. Megállapodásban került rögzítésre a házi orvos által ellátott települések megnevezése is. A házi orvos körzete: Hegykő, Hidegség, Fertőhomok községek területére terjed ki. A házi orvos egyúttal a gyermekorvosi teendőket is ellátta, 2023. április 30-ig. 2023. május 2-án gyermekorvosi körzet létesült Hegykő településen, Hegykő, Fertőhomok, Fertőszéplak, Hidegség ellátási körzettel. Szakorvosi ellátás helyben nincs, minden ellátás legközelebb Sopron város szakrendelőiben vehető igénybe.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Hegykő térségében a 0-7 éves korúak speciális ellátását a Pedagógiai Szakszolgálat végzi, amely a járási központban, Sopron városban elérhető.

A védőnők státuszvizsgálatán kiszűrt gyermekeket a PSZK szakembereihez irányítják. A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás a soproni PSZK Korai fejlesztő központjában valósul meg, ahol jól felszerelt tornaszoba és fejlesztőeszközökben gazdag szobák állnak rendelkezésre. A korai fejlesztést igénylő gyermekek beutaznak Sopronba, az ellátás helyére, a logopédiai feladatokat azonban utazó logopédusok látják el, akik Hegykőn is kiutazva látják el a feladatukat.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40. § (1) értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a települési önkormányzatok feladata. A gyermekvédelmi törvény a gyermek jogaként fogalmazza meg, hogy segítséget kapjon a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, illetve védelembé részesüljön a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen, továbbá a bántalmazással – fizikai vagy lelki erőszakkal -, elhanyagolással, és az információs ártalommal szemben. A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő neveléséhez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődést veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez. Ugyanezen törvény határozza meg a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait. E szerint a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családba történő nevelésének elősegítése.

Fertőhomok község a Fertőd Mikro-térségi Szociális Intézményi Társulás tagja. A Társulás tagságát alkotó települések: Fertőd, Sarród, Fertőszéplak, Hegykő, Fertőhomok, Hidegség. A gondozási központ alaptevékenysége: nappali ellátást alapvetően idősek

részére nyújtó intézményi szolgáltatás (Idősek Klubja), szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, az ellátás területén jelentkező igények felmérése, a gondozás megszervezése, más szolgáltatási formákhoz történő hozzáférés segítése, valamint tanácsadás biztosítása, alap- és nappali ellátást nyújtó intézmények tevékenységének összehangolása. Az Intézmény feladatait a szociális munka eszközeinek alkalmazásával látja el. Forrásokat és segítséget nyújt a rászorulóknak a másokkal, ill. a társadalom rendszereivel való interakcióban.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat ügyfélfogadása a fertőhomoki irodában minden hétfőn 08.00-09.00 órakor van. Fertőhomokon 2022-ben a szolgálatot 13 fő (8 család) kereste fel. 6 fővel (1 család) kötött a szolgálat megállapodást, mert az ő problémájukat nem sikerült rövid időn belül megoldani. Velük minimum fél évig rendszeresen (havi 3 alkalommal) találkozott a családsegítő. 7 fő (7 család) vette igénybe megállapodás nélkül szolgáltatásunkat. Ezek nem halmozott adatok.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenysége a társulásban (halmozott adat)

Szakmai megnevezése	tevékenység	Száma
Információ nyújtása		369
Segítő beszélgetés		855
Tanácsadás		40
Ügyintézésben segítségnyújtás		221
Pénzbeli ellátásokhoz hozzáférés nyújtása		82
Természetbeni ellátásokhoz hozzáférés nyújtása		14
Esetkonferencia		8
Esetkonzultáció		131
Esetmegbeszélés		7
Családlátogatás		881
Adomány közvetítése		207
Környezettanulmány készítése		36
Konfliktuskezelés		101
Közvetítés más szolgáltatáshoz		28
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz		23
Összesen		3003

A család- és gyermekjóléti szolgálat **szakmai tevékenysége Fertőhomokon** (halmozott adat)

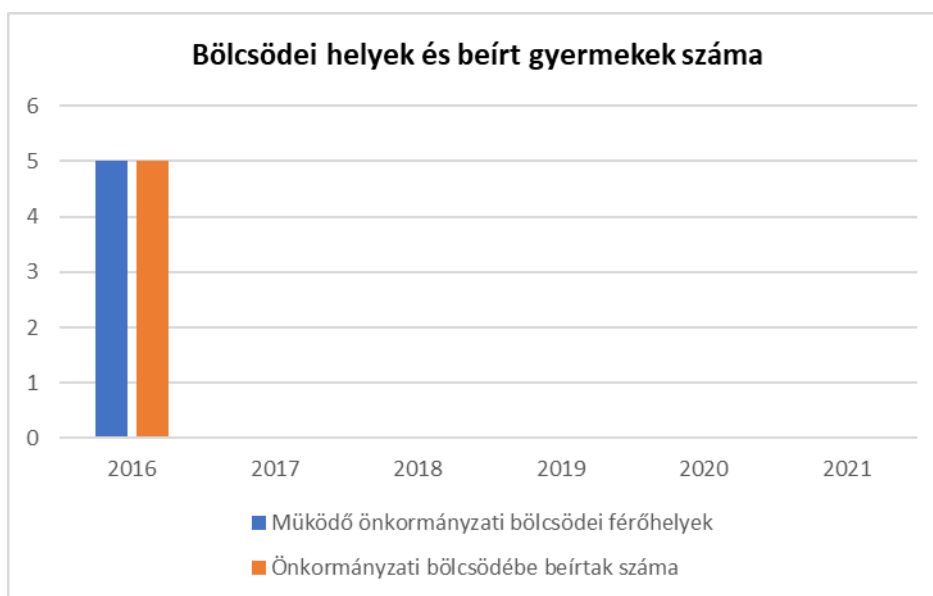
Szakmai megnevezése	tevékenység	Száma
Információ nyújtása		8
Segítő beszélgetés		24
Tanácsadás		4
Ügyintézésben segítségnyújtás		4
Pénzbeli ellátásokhoz hozzáférés nyújtása		2
Természetbeni ellátásokhoz hozzáférés nyújtása		
Esetkonferencia		1
Esetkonzultáció		9
Esetmegbeszélés		0
Családlátogatás		14
Adomány közvetítése		5
Környezettanulmány készítése		5
Konfliktuskezelés		0
Közvetítés más szolgáltatáshoz		0
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz		0
Összesen		76

Forrás: Fertőd Mikro-térségi Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat 2022. évi beszámolója (Fertőhomok)

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	5	5
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A Hegykői Tündérrózsa Óvoda 2016-ig egységes óvoda-bölcsődei csoporttal működött, mely lehetővé tette öt 2. életévét betöltött kisgyermek fogadását. Az egységes óvoda-bölcsődei ellátási formát jogszabály szüntette meg.

Hegykő településen 2023. január 2-án nyitotta meg kapuit a Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde. A Hegykői Közös Önkormányzati Hivatal 3 települése (Hegykő, Fertőhomok, Hidegség) Képviselő-testületei szándéknyilatkozatban fogalmazták meg, hogy támogatják Hegykőn a bölcsőde létrehozását, és annak működése megkezdésekor feladat-ellátási szerződést kötnek a három település illetékességi területén élő bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. Ennek oka, hogy az adott települések nem rendelkeztek

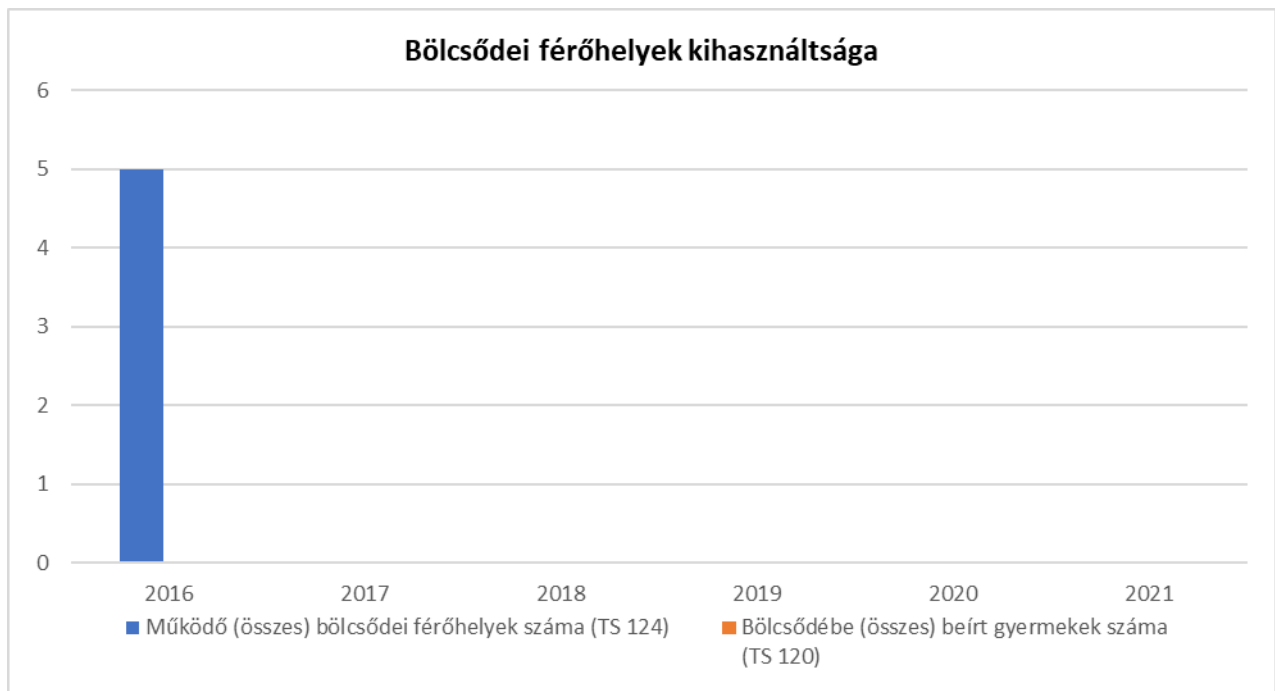
bölcsődével. Ezért döntöttek úgy az önkormányzatok, hogy a jogszabálynak való megfelelés, és családok támogatása, igényinek kielégítése érdekében ezt az ellátási formát létrehozzák, melyhez kihasználták a pályázati lehetőséget. Hegykőn az egy csoportos, 14 férőhelyes bölcsőde nyitása része az önkormányzat kötelező feladat ellátásának. A bölcsőde működési célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő szülők gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti elhelyezkedésüket.

Két irányú volt az igény a bölcsőde létrehozására. Egyrészt a bölcsőde környezetében több olyan intézmény, vállalkozás van, ahol dolgoznak édesanyák, akik gyermekük napközbeni elhelyezésére előnyösnek tartják a bölcsődét, hiszen területileg a munkahelyükhöz közel van, ill. a környéken élnek, könnyen hozzák-viszik a gyerekeket. Másrészt, az osztrák határ közelsége révén, sokan átjárnak Ausztriába dolgozni. Az osztrák munkavállalók jellemzően a gyermek 2 éves koráig vehetik igénybe a gyermekgondozást. Területi sajátosság, hogy sok, az ország különböző szegmenseiből érkező, és ezen a vidéken letelepedett lakos jutott munkalehetőséghez. Ugyanakkor soproni fiatalok is építkeztek a Fertő- partra. Nagyszülők túlnyomórészt távol laknak. Ezeknek a fiatal családoknak nagy gondot jelent gyermekeik napközbeni elhelyezése, hiszen a környékbeli önkormányzati bölcsődék már egyébként is túlterheltek. Új bölcsődék tehát ezeknek a családoknak nagy segítséget nyújt, és egyetlen alternatívaként jelenik meg. Mivel még nem indult el a bölcsőde működése, a feltételezésen túl nem lehet pontosan meghatározni, milyen családok veszik igénybe.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A településen dolgozó gyermekvédelmi felelős kistérségi alkalmazásban áll. A helyi jelzőrendszer részeként végzi el a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feladatokat. A jelzőrendszer jól működik településünkön részei az óvónők, pedagógusok, gyermekvédelmi felelős, házi orvosok, védőnők.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítő szolgálat kihelyezetten, adott napokon működik településünkön (2023. évben hétfői napokon 08:00-09:00 órakor), aki igyekszik megoldani az átmenetileg krízishelyzetbe került családok problémáit. Segítséget nyújt a családi problémák rendezésében, a család életvitelét hátrányosan befolyásoló okok feltárásában, illetve megszüntetésében, mentális problémáinak megoldásában; és ennek rendezése érdekében szociális, életvezetési és egyéb tanácsokat nyújt és szervez. Az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzügyi, természetbeli ellátásokhoz, továbbá szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást szervez.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az óvodai és iskolai lehetőségeken kívül az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés helyben az erre a célra igénybe vehető a helyi sportpályán lehetséges.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni. A gyermekétkeztetés az óvoda konyháján keresztül biztosított.

- j) *eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;*

Fertőhomok településen nincs.

- k) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;*

A településen az önkormányzatnak hátrányos megkülönböztetésről tudomása nincsen.

- l) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.*

A településen élők átmeneti segélyben, rendszeres szociális segélyben, szülési támogatásban és temetési segélyben részesülhetnek, melynek szabályait Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi szociális ellátásokról szóló 7/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

A felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók pályázhatnak a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszeren belül az önkormányzat támogatására, hisz a Képviselő-testület úgy döntött, csatlakozik a rendszerhez.

Ugyanakkor megilleti őket mindaz, amit országos szinten jogszabályok írnak elő (pl. ingyenes tankönyv, kedvezményes étkeztetés a rászorulóknak a közoktatási intézményekben, kedvezményes utazási lehetőségek nagycsaládosoknak és időseknek, közgyógyellátási igazolvány, parkoló kártya stb.)

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló;
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

- a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;*

Hátrányos helyzetű (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek vagy fiatal felnőtt, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, alacsony foglalkoztatottságú, vagy a gyermek elégtelen lakókörnyezetben, illetve lakáskörülmények között élő gyermek vagy fiatal felnőtt.

Halmazottan hátrányos helyzetű (HHH) az, aki esetében a HH-ként meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, továbbá a családjából kiemelt, szakellátást nyújtó intézményekben elhelyezett, nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2013. szeptember 1-jétől a gyermekvédelmi törvény szabályozza a HH-s és a HHH-s gyermek (ill. fiatal felnőtt) fogalmát, tekintettel e fogalomnak a köznevelés területénél általánosabb, gyermekvédelmi szempontú jelentőségére. Az újraszabályozással a hátrányos, halmazottan hátrányos helyzet kompenzálására a korábbinál szélesebb körben nyílt lehetőség, így például már 0–24 éves kor között lehet igényelni a minősítést a települési önkormányzatok jegyzőitől, miközben az elbírálás alapjául továbbra is az RGYK-ra való jogosultság számít.

A gyermek, a tanuló hátrányos, halmazottan hátrányos helyzete fennállásának megállapítását a szülő, a családbafogadó gyám a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint kérheti. A nevelési-oktatási intézmény tájékoztatást ad a hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű gyermeket, tanulót a nevelési-oktatási intézménnyel fennálló jogviszonyával összefüggésben megillető kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről. A nevelési-oktatási intézmény képviselője a felvételi naplóban és a törzslapon feltünteti, hogy a gyermek, a tanuló hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és a halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát, és az így előálló statisztikai adatokat – a körzethatárok megállapítása, felülvizsgálata érdekében – minden év október 31-ig az illetékes tankerületi központ számára továbbítja.

A jegyző az adott év január 15-én és október 1-jén rendelkezésre álló adatok feldolgozása után minden év január 31-ig és október 31-ig a KIR-be rögzíti a 22. § (2) bekezdés e) pontja szerinti adatokat. (Nkt vhr. 27-29. §)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmazottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való

beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	43	0	0,00
2017	45	0	0,00
2018	39	0	0,00
2019	43	0	0,00
2020	42	0	0,00
2021	37	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fertőhomokon az óvodás és iskolás korú gyerekek között 2016-2021 években nem volt hátrányos vagy halmozottan hátrányos gyermek. (Forrás: TeIR, KSH Tstar)

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	0	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	45	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 h 30 perc	17 h
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

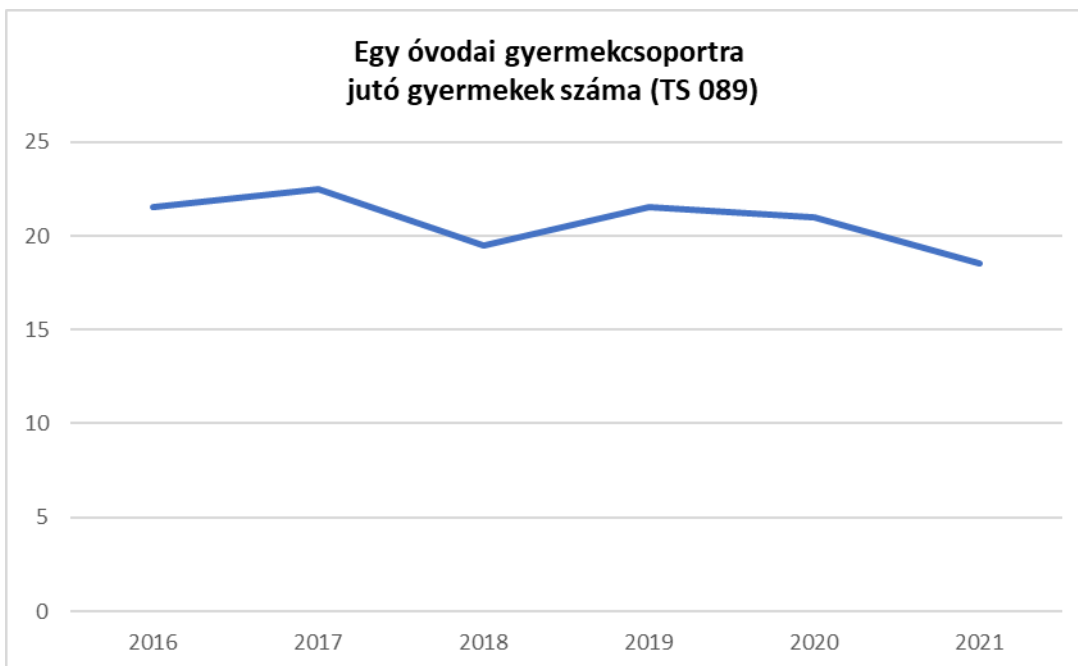
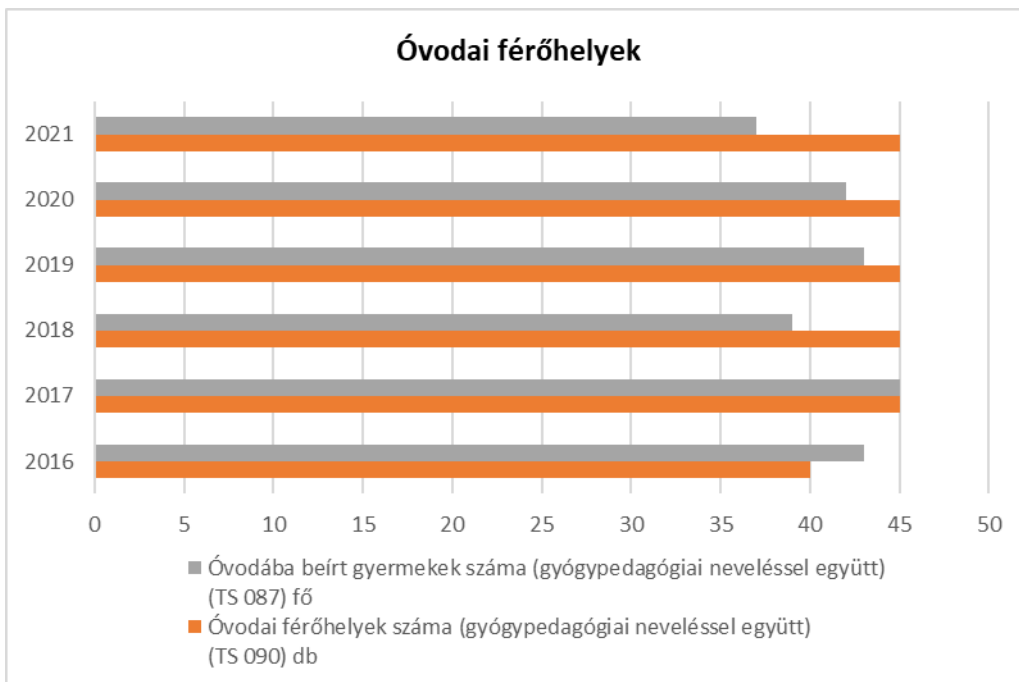
A Hegykői Tündérrózsa Óvoda szakképzett óvónőkkel és szakvizsgázott vezetővel és minden csoportban 1 dajkával látja el az óvodások és bölcsődések nevelését. Hiányzó létszám nincs. Gyógypedagógiai és logopédiai ellátás is biztosított (megbízási szerződéssel, ill. utazó logopédussal).

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	40	1	43	0	0	22
2017	n.a.	2	45	1	45	0	0	23
2018	n.a.	2	45	1	39	0	0	20
2019	n.a.	2	45	1	43	0	0	22
2020	n.a.	2	45	1	42	0	0	21
2021	n.a.	2	45	1	37	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

c) *hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;*

A településen működő oktatási és nevelési intézményekben hátrányos megkülönböztetésben nem részesülnek gyermekek, az óvodai és iskolai csoportokban szegregáció nincs, integrált nevelés, oktatás folyik.

d) *az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;*

A hegykői általános iskolában tanuló 6. és 8. osztályos gyerekek kompetencia-mérési eredményei mind szövegértésből mind matematikából folyamatosan az országos átlag felett vannak. Ez köszönhető a gyermekek képességeinek, de az oktató-nevelő munkának

is, a nevelők folyamatosan képzik magukat, pályázatokon vesz részt az iskola, amik szintén (többek között) a kompetencia-fejlesztésre is vonatkoznak.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Étkezési támogatás, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztő pedagógia, logopédiai szolgáltatások megszervezése biztosított a településen élők részére a nagyobb településeken elérhető szolgáltatókhoz való irányítás akadálymentesen működik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
2018. évi HEP	
Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről nincs pontos adatszolgáltatás	Adatbázis létrehozása a HH,HHH gyermekekről
Fogyatékkal élő gyerekekről nincs adatbázis	Adatbázis létrehozása a konkrét fogyatékoság megnevezésével.
Helyben van óvoda, de nincs iskola, a bejáró gyermekek programjainak és az iskolai, óvodai felügyeletnek, valamint a gyermekek közlekedésének összehangolása	Jelzőrendszer hatékony működése, együttes odafigyelés óvoda, iskola, szülő részéről
2023. évi HEP	
Szabadidő hasznosítása – szabadidős alternatívák a gyermekek részére	Strukturált rekreációs, szabadidő-eltöltési lehetőség a fiatalok számára
Prevenációs előadások szervezése, egészségmegőrzés céljából	A tudatos életvezetés alapjai általános iskolások körében

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

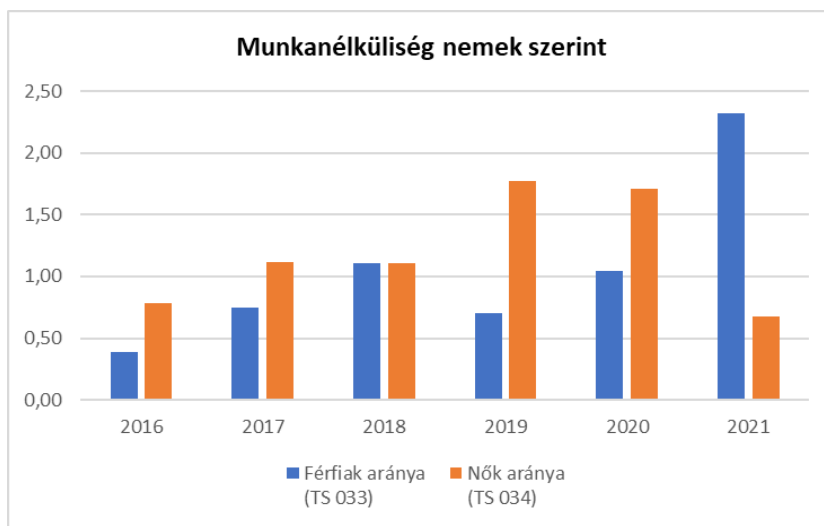
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	0,39	0,78	0,59%
2017	0,75	1,12	0,94%
2018	1,11	1,11	1,11%
2019	0,7	1,77	1,24%
2020	1,04	1,71	1,38%
2021	2,32	0,68	1,50%

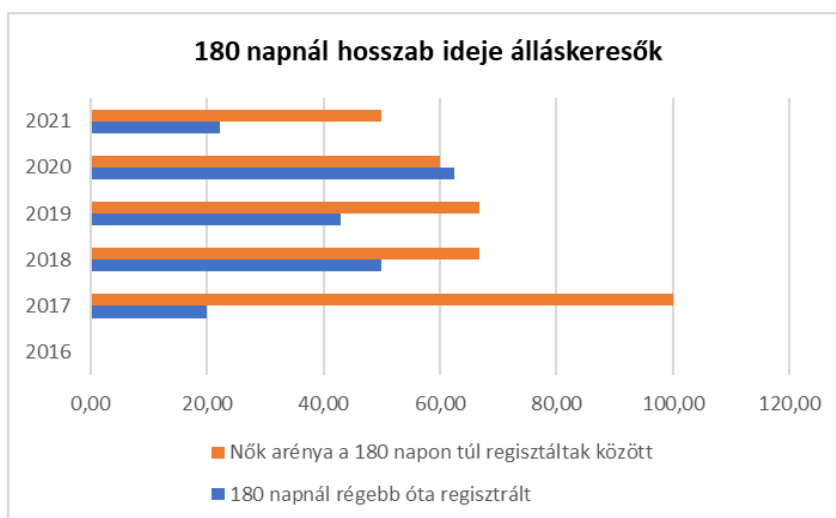
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	0	n.a.
2017	20	100
2018	50	66,67
2019	42,86	66,67
2020	62,5	60
2021	22,22	50

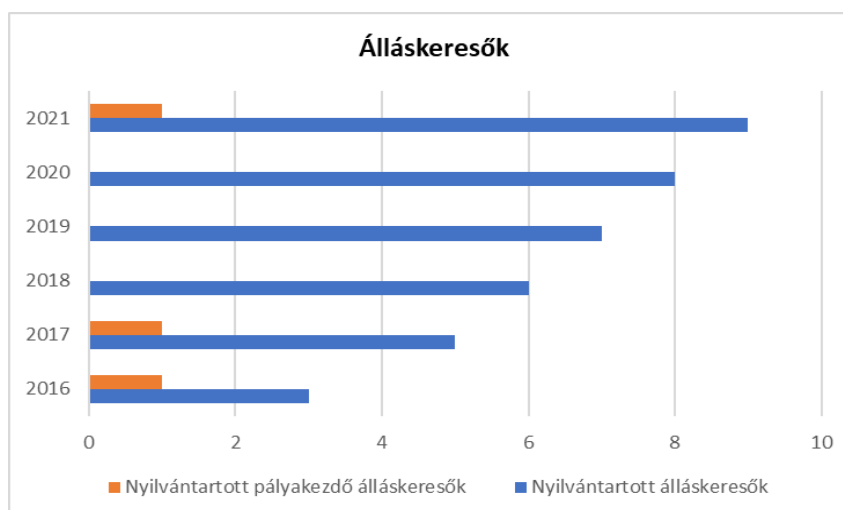
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	3	1
2017	5	1
2018	6	0
2019	7	0
2020	8	0
2021	9	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Kimondottan a nők számára foglalkoztatás segítő program nincsen, a Foglalkoztatási Osztály munkatársaitól nyílik lehetőség a GYES-ről GYED-ről visszatérő nők foglalkoztatására irányuló információk, valamint a képzési és átképzési programokról információt gyűjteni. Erre a jövőben a fertőhomoki önkormányzat együttműködésben információkat fog gyűjteni és a helyi lakosság számára közzéteszi, így a lehetőségekről megfelelő körben tájékoztatást tud nyújtani.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az atipikus foglalkoztatási lehetőségek a nők körében, szintén hasonló tájékoztatási formában kerül közzétételre.

A nők körébe ne jellemző az alacsony iskolai végzettség, de átképzésre szükség lehet. Ilyen felnőttképzési/átképzési lehetőségek Sopronban vannak, melyekről információt fog szolgáltatni a fertőhomoki önkormányzat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetése nem elfogadott, nem jellemző a településen.

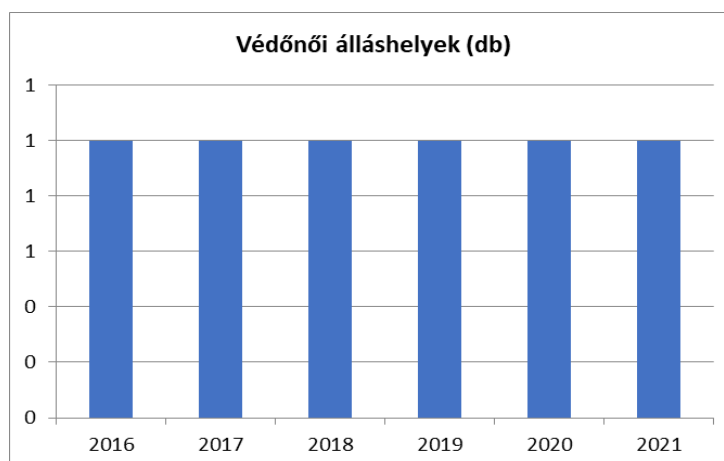
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. A családtervezéssel kapcsolatos problémákkal elsősorban a helyi védőnő találkozik. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a helyi védőnő. Mint az a táblázatból is kitűnik leterheltsége nagy. A védőnő nyújt segítséget abban, hogy a terhesség idején megfelelő vizsgálatok megtörténjenek, illetve a megszületett gyermekek esetében a szülők a gyermekorvos tanácsadásain részt vehessenek. A védőnő otthon is meglátogatja a várandósokat és életvezetési tanácsokat fogalmaz meg, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5. 2. 1. számú táblázat - Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. A védőnő Fertőhomok település esetében évente magas, stagnáló gyermekszámmal dolgozik. Kapcsolatot tart a nevelési és oktatási intézményekkel is.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	5	5
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

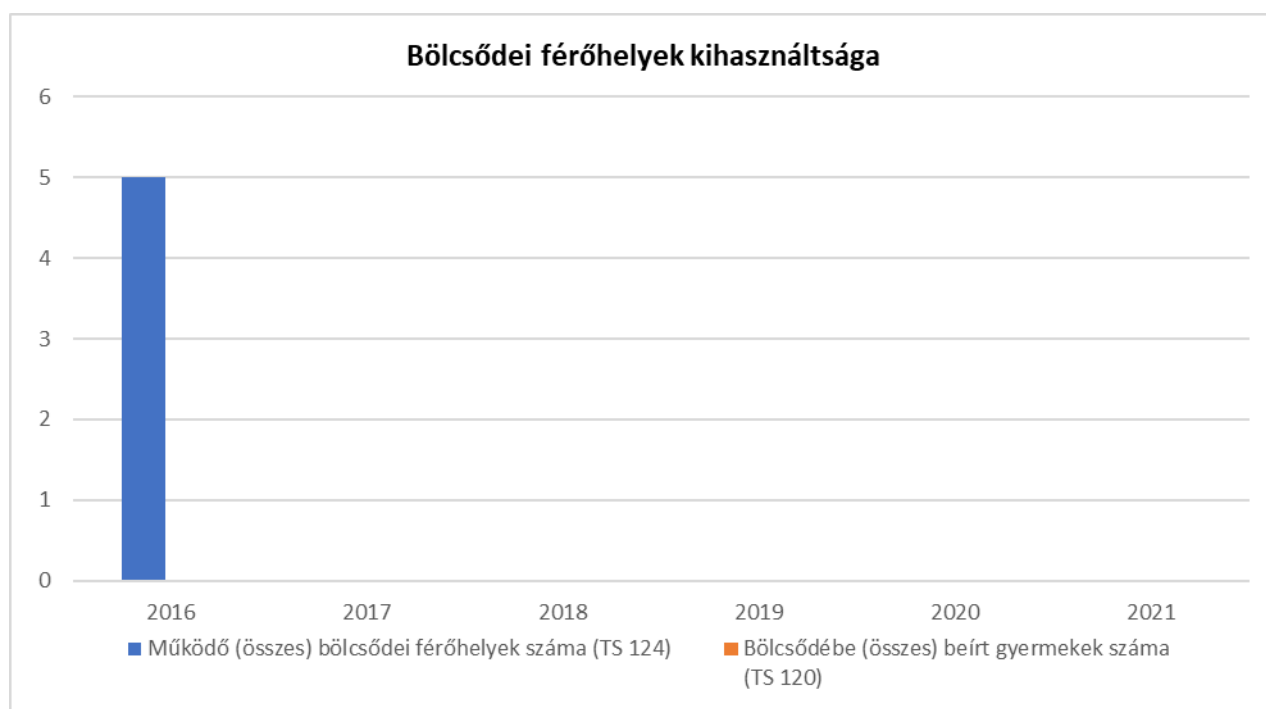
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Hegykői Tündérrózsa Óvoda 2016-ig egységes óvoda-bölcsődei csoporttal működött, mely lehetővé tette öt 2. életévét betöltött kisgyermek fogadását. Az egységes óvoda-bölcsődei ellátási formát jogszabály szüntette meg.

Hegykő településen 2023. január 2-án nyitotta meg kapuit a Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde. A Hegykői Közös Önkormányzati Hivatal 3 települése (Hegykő, Fertőhomok, Hidegség) Képviselő-testületei szándéknyilatkozatban fogalmazták meg, hogy támogatják Hegykőn a bölcsőde létrehozását, és annak működése megkezdésekor feladat-ellátási szerződést kötnek a három település illetékességi területén élő bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. Ennek oka, hogy az adott települések nem rendelkeztek

bölcsődével. Ezért döntöttek úgy az önkormányzatok, hogy a jogszabálynak való megfelelés, és családok támogatása, igényinek kielégítése érdekében ezt az ellátási formát létrehozzák, melyhez kihasználták a pályázati lehetőséget. Hegykőn az egy csoportos, 14 férőhelyes bölcsőde nyitása része az önkormányzat kötelező feladat ellátásának. A bölcsőde működési célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő szülők gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti elhelyezkedésüket.

Két irányú volt az igény a bölcsőde létrehozására. Egyrészt a bölcsőde környezetében több olyan intézmény, vállalkozás van, ahol dolgoznak édesanyák, akik gyermekük napközbeni elhelyezésére előnyösnek tartják a bölcsődét, hiszen területileg a munkahelyükhöz közel van, ill. a környéken élnek, könnyen hozzák-viszik a gyerekeket. Másrészt, az osztrák határ közelsége révén, sokan átjárnak Ausztriába dolgozni. Az osztrák munkavállalók jellemzően a gyermek 2 éves koráig vehetik igénybe a gyermekgondozást. Területi sajátosság, hogy sok, az ország különböző szegmenseiből érkező, és ezen a vidéken letelepedett lakos jutott munkalehetőséghez. Ugyanakkor soproni fiatalok is építkeztek a Fertő- partra. Nagyszülők túlnyomórészt távol laknak. Ezeknek a fiatal családoknak nagy gondot jelent gyermekeik napközbeni elhelyezése, hiszen a környékbeli önkormányzati bölcsődék már egyébként is túlterheltek. Új bölcsődék tehát ezeknek a családoknak nagy segítséget nyújt, és egyetlen alternatívaként jelenik meg. Mivel még nem indult el a bölcsőde működése, a feltételezésen túl nem lehet pontosan meghatározni, milyen családok veszik igénybe.

Hegykőn 224 férőhelyes, 8 osztályos iskola működik. Ennek kihasználtsága éves szinten 85% és 100% között mozog. Ez függ az SNI-s és BTMNS gyermekek számától is. A Hegykői Tündérrózsa Óvoda bázisintézménye Hegykőn 75 férőhellyel, tagintézménye Fertőhomokon 45 férőhellyel rendelkezik. Saját, külön telephellyel rendelkező konyha biztosítja az óvodások, iskolások, a munkahelyi és szociális étkezők számára az étkeztetést. Ez látja el a bölcsődés gyermekeket is. A Hegykői óvoda férőhelykihasználtsága az utóbbi években meghaladta a 100%-ot, minden évben kérni kellett a fenntartótól a megengedett létszám túllépésére engedélyt. Az óvoda alapító okirata szerint fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. Nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése is, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. Mindezekon felül védőnőnk rendszeresen nővédelmi tanácsadást is tartanak.

A családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadása, már az általános iskolában megkezdődik. A nőket az alábbi problématerületeken látja el tanácsokkal a védőnő: fogamzásgátlás, meddőség, menstruációs zavarok, változókori problémák (klimax), vizelettartási zavarok.

Kevesen keresik fel a védőnőnél a nővédelmi tanácsadással kapcsolatos szolgáltatást, hirdetésekkel, egyéb propagandával ki kell terjeszteni az igénybe vevők körét.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszakkal kapcsolatban nem rendelkezünk adatokkal. Az adatok pótlása szükséges – a rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése. Településünkön nem működik olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. Meg kell teremteni a nők tájékoztatásának lehetőségeit. Az önkormányzat a rendelkezésére álló eszközrendszerrel sokat tehet a teljeskörű tájékoztatás nyújtásában.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik. Szociális szakellátási feladatokat ellátó intézmények legközelebb Sopron, távolabbi településen: Győrben található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők társadalmi szerepvállalása és aktivitása érzékelhető a településen. A nők és férfiak között nincs megkülönböztetés. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tudomásunk szerint nem gyakori a GYES-en, GYED-en lévő elszigetelődés. A település közösségi programjai (rendezvények, a tájház programjai) lehetőséget adnak arra, hogy a fiatal asszonyok is részt vegyenek benne akár aktív szereplőként, akár csak nézőként, résztvevőként. Az egyedül álló nők aránya az önkormányzat adatgyűjtése alapján nem gyakori, inkább az idősebb korosztályt érinti.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
2018. évi HEP	
Nőket érő családon belüli erőszakról nincs adat.	Jelzőrendszer működtetésének bevezetése. Nők informálása, segítése védőnői orvosi, egyházi, civil szervezetek bevonásával.
Nehéz összeegyeztetni a családot, munkát, szabadidőt, Gyes, Gyed után nem tudnak elhelyezkedni, probléma a gyerekek elhelyezése	Jelzőrendszer működtetése, közfoglalkoztatásba való bevonás, oktatási intézmények nyitva tartásának rugalmassága, kérdőíves adatfelmérés.

2023. évi HEP	
Prevenció a nők körében	Egészségügyi, jogi és szociális szolgáltatásokról szóló tájékoztató előadások a nők körében, figyelemfelkeltés, megelőzés
Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról nincs információ	Az igénybe vehető szolgáltatások összegyűjtése és tájékoztatás

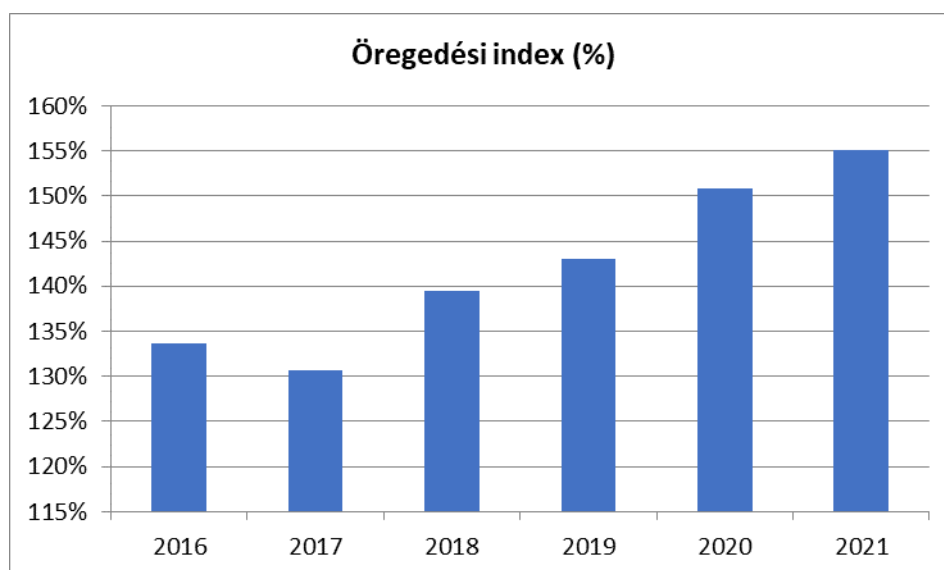
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	167	125	133,60%
2017	162	124	130,65%
2018	166	119	139,50%
2019	173	121	142,98%
2020	187	124	150,81%
2021	200	129	155,04%

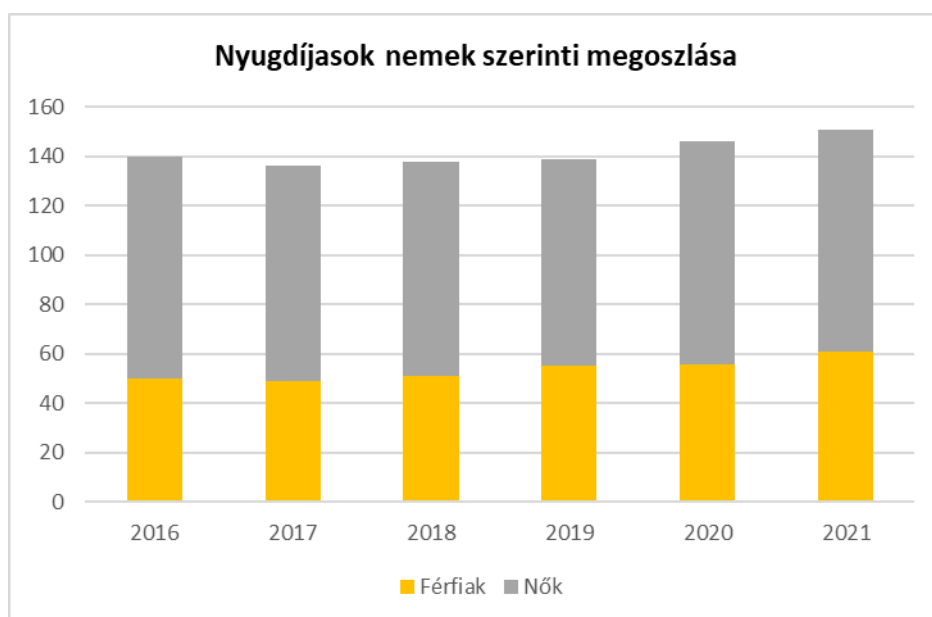
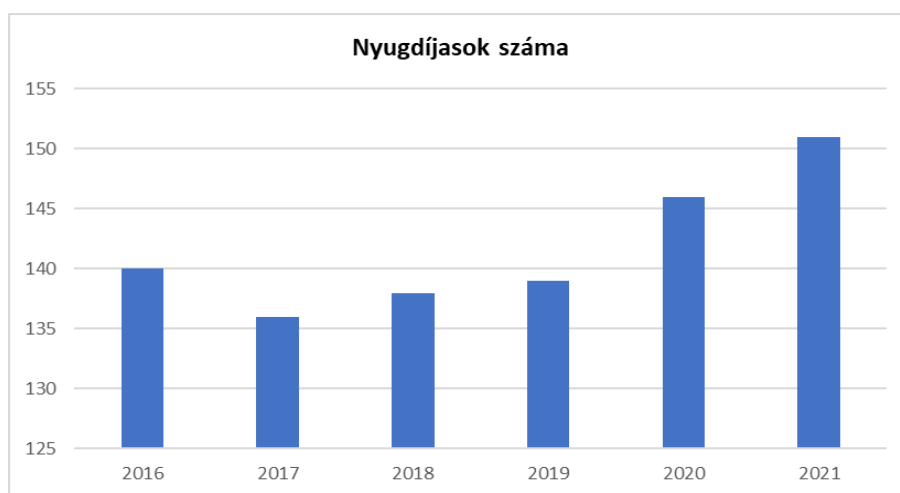
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	50	90	140
2017	49	87	136
2018	51	87	138
2019	55	84	139
2020	56	90	146
2021	61	90	151

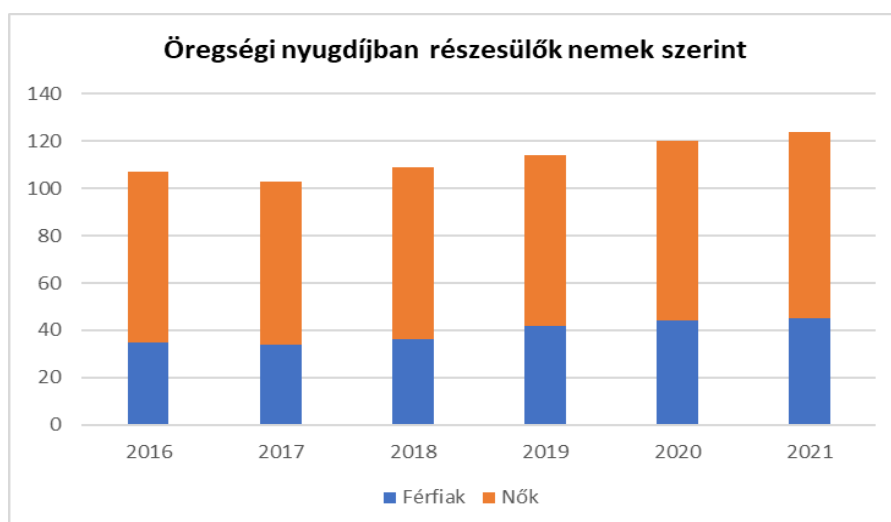
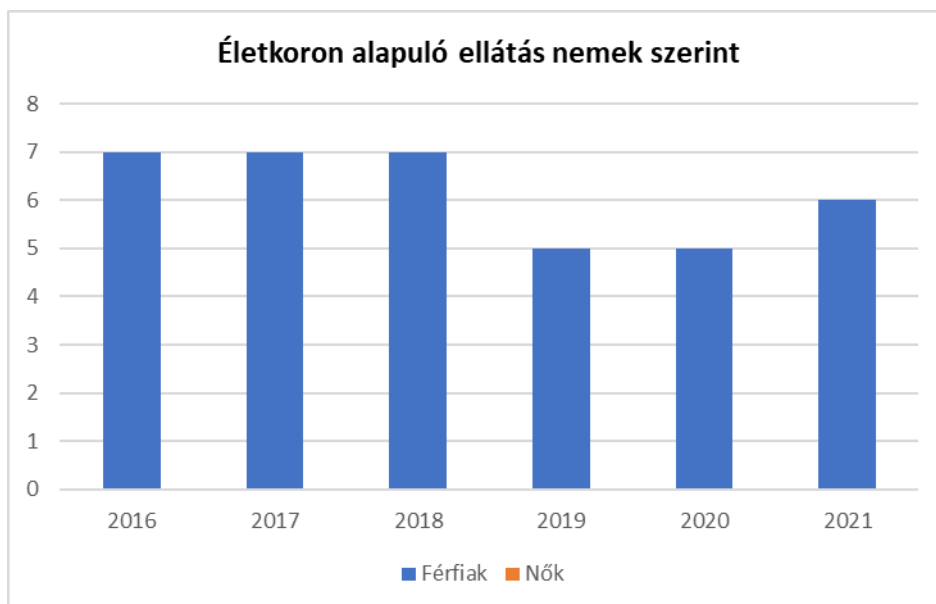
Forrás: TeIR, KSH Tstar

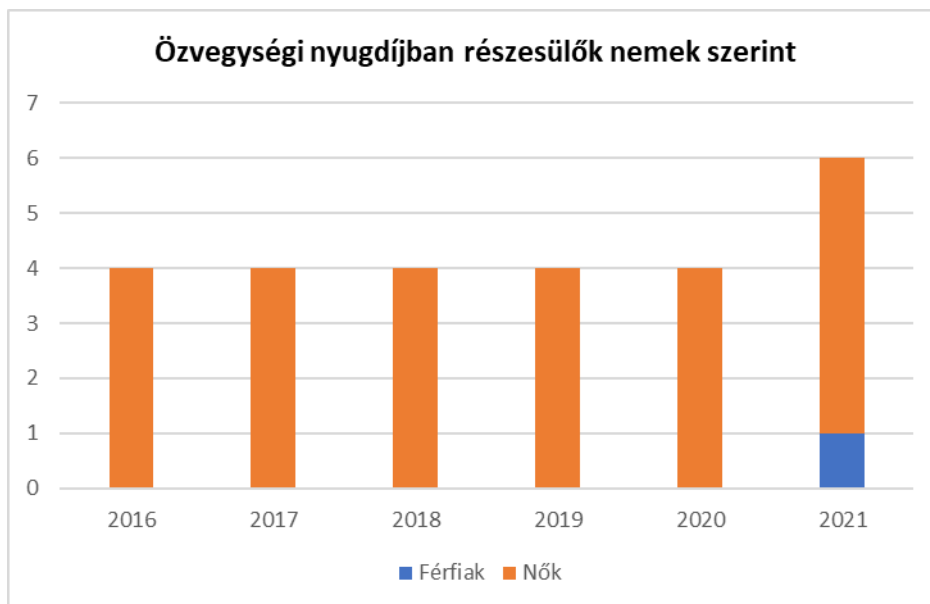

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	7	0	35	72	0	4	n.a.
2017	7	0	34	69	0	4	0
2018	7	0	36	73	0	4	0
2019	5	0	42	72	0	4	0
2020	5	0	44	76	0	4	0
2021	6	0	45	79	1	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) *idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;*

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	3	5	6	7	8	9
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	2	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	28,57%	12,50%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	1	0	0
	%	33,33%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	1	0	2	1
	%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	25,00%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	0	0	0	0
	%	33,33%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	1	3	3	3	2
	%	0,00%	20,00%	50,00%	42,86%	37,50%	22,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Alacsony számú az időskorúakat érintő foglalkoztatásukat támogató programok száma. Tevékeny időskort érintő foglalkoztatási programokra vonatkozó adatok nem érhetők el, azok elsősorban az állam által a Soproni Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály szervezésében érhetők el.

b) *tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;*

Fertőhomok településen az idősök számára nappali ellátás nem működik. Az aktivitásuk megőrzése céljából az önkormányzat több rendezvényt is tart számukra, melyen aktívan részt is vesznek, ilyen pl. az Idősök Napja.

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.*

Hátrányos megkülönböztetés nyíltan az idősökkel kapcsolatban nem jelenik meg a foglalkoztatás területén. A fiatal és szakképzett munkavállalók könnyedén el tudnak helyezkedni, az idősök körében a szakképzettség hiánya vagy az elavult szakképesítés lehet a késői munkavállalás sikertelenségének oka.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

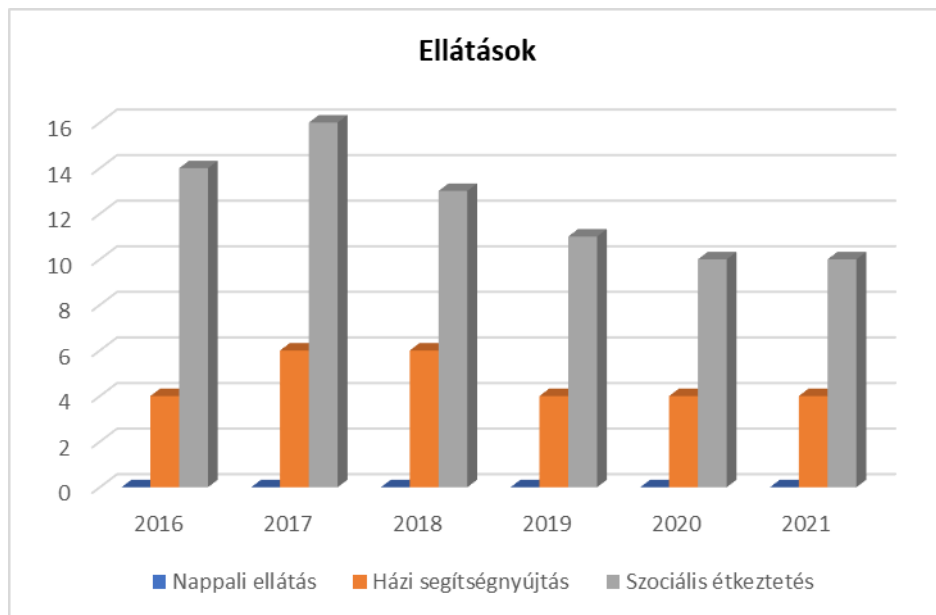
Az egészségügyet tekintve a településen jelenleg 1 felnőtt háziiorvosi körzet működik, így az alapellátás jónak mondható. Egészségügyi szakellátás, vagy járóbeteg szakellátás igénybevételére Sopronban van lehetőség.

a) *az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;*

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	167	0	4	14
2017	162	0	6	16
2018	166	0	6	13
2019	173	0	4	11
2020	187	0	4	10
2021	200	0	4	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyet tekintve a településen jelenleg 1 felnőtt háziorvosi körzet működik, így az alapellátás jónak mondható. Egészségügyi szakellátás, vagy járóbeteg szakellátás igénybevételére Sopronban van lehetőség. A Gondosóra program Magyarország Kormánya által elindított ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jóléti szolgáltatás, amelynek célja, hogy az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat. A Gondosóra program, egy 0–24 órás Diszpécser-szolgálat és a kontaktszemélyek (családtag, szomszéd, vagy barát, vagy akár opcionálisan szociális gondozó) bevonásával működő, Európában egyedülálló program. Mérföldkőnek és jelentős támogatásnak számít az idősgondozás területén: nagy segítséget jelent nemcsak azoknak, akik használják az eszközt, hanem biztonságot és megnyugvást nyújt a felhasználó családjának, szeretteinek, hozzátartozóinak is, tudva, hogy a segítség és a biztonság egy gombnyomásra elérhető. A Gondosóra programban megvalósuló szolgáltatás és a jelzőeszköz ingyenes, Magyarország minden településén hozzáférhető a hét minden napján és órájában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az Önkormányzat a lakosság kulturális ellátása érdekében évente rendszeresen megszervezi a falunapot, amit június utolsó hétvégéjén tartanak meg. A község bekapcsolódott a Hegykő Önkormányzata által szervezett Tízforrás Fesztivál programsorozatába, a horvát nemzetiségi önkormányzat is aktívan részt vesz a programok szervezésébe. Fertőhomok településen a Szent-Anna templomhoz köthető Anna-napi, karácsonyi, Idősek napi rendezvények mind elérhetőek a lakosság számára.

b) idősek informatikai jártassága;

Az internet és az informatika használatában való jártasság megszerzésére nem merült fel igény az idősek részéről korábban, azonban a digitális korszakban már nélkülözhetetlen az új technikai eszközök alapszintű használata. Ezzel kapcsolatban a közösségi munkaszolgálatot ellátó középiskolás diákok bevonhatóak lehetnek, hogy az idősek részére informatikai mini-képzéseket tarthassanak.

d) a generációk közötti programok.

Az idősek, nyugdíjasok részére évente Idősek Napját rendez az önkormányzat. Évente szervez horvát napot a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, amely az idősebb korosztály által nagyon kedvelt program.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Idén 2023. március 14-én kezdődött a Soproni Nyugdíjasegyetem 12. évfolyamának tavaszi szemesztere. Az ingyenesen látogatható programok a Soproni Egyetem (SOE) Erzsébet utca 9. szám alatti épületében, a közgazdaság-tudományi kar aulájában lesznek keddenként 15.30 órától. A hat előadásból álló programsorozatra ebben a szemeszterben is keddenként délután fél négytől várjuk a régi és új hallgatókat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
2018. évi HEP	
Idős emberek élethelyzetét feltáró adatok hiánya	Adatbázis létrehozása.
Nem veszik igénybe a szociális ellátásokat, nem élnek aktív életmódot, elmagányosodnak. Szociális szolgáltatások bővítése	Az aktív idősödést támogató programok, szűrővizsgálatok szervezése, segítség nyújtása a szociális ellátások igénylésében Önkéntes segítők bevonása
2023. évi HEP	
Idősek foglalkoztatását támogató programok száma alacsony	Pályázati lehetőség felkutatás, önszerveződések támogatása
Idősek informatikai jártassága vélhetően alacsony szintű	Helyzetelemzés, szükségletek, igények felmérését követően képzés szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

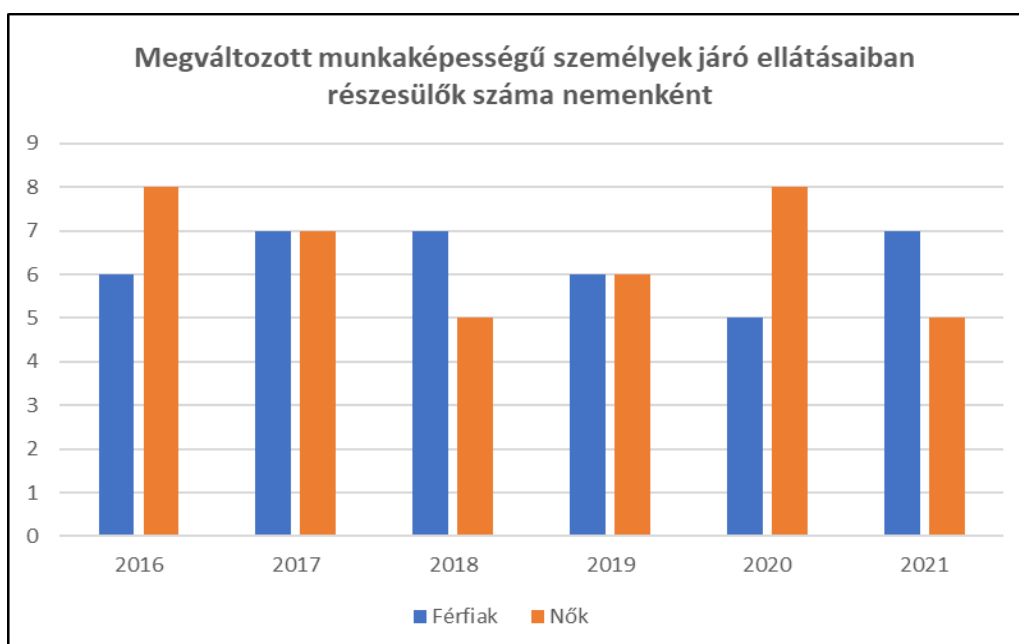
A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint

fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	6	8	14
2017	7	7	14
2018	7	5	12
2019	6	6	12
2020	5	8	13
2021	7	5	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma 2016-2021. évben 0 fő. Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) *fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;*

A megváltozott munkaképességű személyek fogalom a munka világához kapcsolódik, mivel azt a vizsgálati szempontot takarja, hogyan befolyásolja a károsodás (betegség),

fogyatékos vagy rokkantság az egyén munkavállalását, munkahelyének megtartását; vagyis az egyént a foglalkoztathatóság szempontrendszerén keresztül minősíti.

A foglalkoztatási törvény szempontjából megváltozott munkaképességű személy: aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek.

A törvény hatálya tehát kiterjed valamennyi fogyatékos, illetve a foglalkoztatást hátrányosan befolyásoló egészségkárosodást szenvedett személyre, függetlenül attól, hogy munkaképességének csökkenése milyen mértékű, továbbá munkanélküli vagy munkaviszonyban áll, illetve egyéb keresőtevékenységet folytat, tekintet nélkül arra, hogy egészségi állapota alapján ellátásban részesül vagy sem.

Jelenleg 6 besorolási osztály létezik az említett rokkantság mértékének megállapításához.

B1 kategóriába tartozik, akinek az egészségi állapota 51-60 százalék között van és foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható,

B2 kategóriába sorolandó, akinek az egészségi állapota 51-60 százalék között van és a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt,

C1-es besorolást kap, akinek az egészségi állapota 31-50 százalék között van és tartós foglalkozási rehabilitációt igényel;

C-2es kategóriába kerül, akinek az egészségi állapota 31-50 százalék között van, de rehabilitációja nem javasolt.

D kategóriába sorolandó, akinek egészségi állapota 1-30 százalék között van és orvosszakmai szempontból önellátásra képes, kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, és végül

E kategóriába kerül, akinek egészségi állapota 1-30 százalék között van és orvosszakmai szempontból önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Pár alkalommal felmerült megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának lehetősége, Fertőhomok Község Önkormányzata erre teljes mértékben nyitott. A foglalkoztatástól végül az említett személyek léptek vissza.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Sem fogyatékkal élők, sem megváltozott munkaképességű személyek körében nem ismert hátrányos megkülönböztetés.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

A település nem működtet fogyatékos személyek önálló életvitelét segítő intézményt, de a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás biztosított az önkormányzat szervezésében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. (Fot. 22. §)

Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni. (a rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet 1.§)

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén-látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) *egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;*

Fertőhomok településen a fogyatékkal élők házi orvosi ellátása biztosított. Kórházi, szakorvosi ellátást Sopronban illetve Kapuváron tudnak a rászorulóknak igénybe venni.

b) *települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;*

A hivatal, a kultúrház, az orvosi rendelő fizikai akadálymentesítése megtörtént. Uniós szabványok szerint az új építésű épületekben kötelező, hangos tájékoztatás és indukciós hurok a halláskárosultak részére, a vakok és gyengénlátók számára tapintható információ nem épült ki.

c) *közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;*

Fertőhomok községben fogyatékos személyek számára fenntartott nappali intézmény nem működik.

d) *munkahelyek akadálymentesítettsége;*

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs adatunk.

e) *közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;*

A járdák néhány helyen mozgáskorlátozottak számára nehezen járhatók, a tömegközlekedési eszközöket szintén nehezen tudják igénybe venni.

f) *fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);*

Fogyatékkal élő személy nincs Fertőhomok településen, így a fogyatékkal élők ellátását szolgáló intézmények, szolgáltató sem jelennek meg a településen. Más szociális szolgáltatást nyújtó szervezet által biztosított segítségnyújtás igényelhető.

g) *előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).*

A helyi szociális rendelet biztosítana bizonyos ellátásokat, de az igénybevételről nincs adatunk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Fertőd Mikro-térségi Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekejöléti Szolgálatán minden hónap egy szombatján térítés mentesen helyet biztosít a Fénysugár Alapítvány a Halmozottan Sérültekért programjai lebonyolításához.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Fertőhomok községben ilyen kezdeményezések nincsenek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák

fejlesztési lehetőségek

2018. évi HEP	
Fogyatékkal élő felnőtt lakosságról alig van adat.	Adatbázis létrehozása a fogyatékoság megnevezésével.
Mozgáskorlátozott személyek közlekedése néhány helyen nehézkes, illetve a járda néhány szakaszán, és a közintézményekben lehetetlen.	Járdák korszerűsítése, közintézmények akadálymentesítése. Ezzel kapcsolatos pályázatfigyelés.
2023. évi HEP	
Nincs teljes akadálymentesítés	Nincs teljes akadálymentesítése pályázati forrásokból lehetséges
Megváltozott munkaképességűek részére foglalkoztatást segítő tájékoztatás	Foglalkoztatási Osztály információi alapján Fertőhomok Önkormányzata naprakész információt nyújt

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem megfelelő út minőség	Utak, járdák felújítása, újak építés
Parkolóhely hiánya	Parkolóhely létesítése (sima és mozgáskorlátozott is)
Fiatalok és idősek rekreációs lehetőségeinek hiánya	<ul style="list-style-type: none"> • Kondipark létesítése • Tanösvény elemeinek megújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltség - Sopron - munkanélküliek álláslehetőségei, átképzések
  - Fertő-táj Általános Iskola - általános iskolai nevelés
  - Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde - bölcsődei és óvodai nevelés
  - Fertőd Mikro-Térségi Szociális Szolgáltató Központ - gyermekvédelem Önkormányzat
  - Középiskolák - 50 órás önkéntes munka
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Fertőhomokon bejegyzett civil szervezet a Horvát Kulturális Egyesület „Kajkavci”, de aktív kisebb közösségek is szerveződtek. A települési rendezvények lebonyolításában e közösségek támogatására lehet számítani.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat és más önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség jellemző az önkormányzatra. Aktív kapcsolat rendszert ápol a térség többi szereplőjével, példamutató az együttműködés.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen Horvát Nemzetiségi Önkormányzat működik. Az önkormányzati rendezvényeken a nemzetiség nyelvén is elhangzanak a fontos információk, az igénylők horvát nyelvű újságot kapnak.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

- A hegykői Önkéntes Tűzoltó Egyesület részt vállal szabadidős tevékenységek szervezésében, a falu környezetének védelmében, környezetvédelmi programok szervezésében, tűz elleni védekezésben, közösségi rendezvények biztosításában.
- A Magyar Vöröskereszt Hegykő-Fertőhomok-Hidegség Alapszervezete a rászorulókat támogatásban, egészségügyi rendezvényeken való közreműködésben partnerünk.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Fertőhomok településen nem jellemző, de a helyi lakosság, vállalkozások a közösség érdekében aktívan hozzájárulnak a különböző rendezvények sikeres lebonyolításához.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az önkormányzat, egyház, civil szervezetek számára, az esélyegyenlőségi szempontból érintett célcsoportok problémái ismertek, a megoldási lehetőségek kidolgozása közös, így a megvalósítás szakaszában is a jó együttműködés és a szoros kapcsolattartás eszközével részt vesznek a Hely Esélyegyenlőségi Program célkitűzéseinek megvalósításában.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A mindennapi kapcsolatokon túl, esetleges problémák felmerülésekor azonnali tájékoztatás személyesen, ezen kívül a HEP intézkedések megvalósításában részt vevő személyek és intézmények rendszeres ülésein.

A hagyományosnak tekinthető közmeghallgatásokon a felmerülő problémák feljegyzése, válaszadás, majd később az elvégzett tevékenységről beszámoló.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegénységi vizsgálat idősek és gyermekek körében / Sport és prevenciós programok biztosítása mindenki számára	Adománygyűjtési lehetőségek kidolgozása / Helyi erőforrás gyűjtése és rendszeres települési egészségmegőrző program szervezése
Gyermekek	A gyermekek más településen veszi igénybe az iskolai oktatást-nevelést / Szabadidő hasznosítása - szabadidős alternatívák a gyermekek részére	Erősíteni kell az érintett családok esetében a településen elérhető oktatási-nevelési- intézményekről szóló tájékoztatást. / Strukturált rekreációs, szabadidő-eltöltési lehetőség a fiatalok számára
Idősek	Idősek foglalkoztatását támogató programok száma alacsony / Idősek informatikai jártassága vélhetően alacsony szintű	Pályázati lehetőség felkutatás, önszerveződések támogatása/ Helyzetelemzés, szükségletek, igények felmérését követően képzés szervezése
Nők	Prevenció a nők körében / Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról nincs információ	Egészségügyi, jogi és szociális szolgáltatásokról szóló tájékoztató előadások a nők körében, figyelemfelkeltés, megelőzés/ Az igénybe vehető szolgáltatások összegyűjtése és tájékoztatás
Fogyatékkal élők	Nincs teljes akadálymentesítés / Megváltozott munkaképességűek részére foglalkoztatást segítő tájékoztatás	Nincs teljes akadálymentesítése pályázati forrásokból lehetséges / Foglalkoztatási Osztály információi alapján Fertőhomok Önkormányzata naprakész információt nyújt

<p><i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fiatalok és idősök rekreációs lehetőségeinek hiánya 2. Nem megfelelő utak, járdák, árkok 3. Parkolóhelyek hiánya a község intézményei körül 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kondipark létesítése, Tanösvény elemeinek megújítása 2. Új utak, járdák létesítése, meglévő utak, járdák felújítása, vízelvezető rendszerek létesítése 3. Parkolóhely létesítése (sima és mozgáskorlátozott is)
--	--	--

Jövőképünk

1. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne küzdjenek mindennapi fenntartási problémákkal.
2. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságát, a veszélyeztetettségük megelőzését.
3. Folyamatosan odafigyelünk az idősök aktív életének biztosítására.
4. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi beilleszkedésük segítségét.
5. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességű személyek egyenlő bánásmódjára, aktivitásuk biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közösen együttműködésben megvalósított intézkedések esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Fiatalok és idősek rekreációs lehetőségeinek hiánya	A szabadidő eltöltési formái hiányoznak, vagy elavultak.	Kondipark létesítése és a Békakönyvi tanösvény felújítása.	Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2021. (XII. 22.) önkormányzati rendelete a közművelődésről	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati felkutatása a kondipark létesítésére.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Elyert pályázatok gyors és eredményes lebonyolítása.	Humán: polgármester, jegyző, pályázati írók. Pénzügyi: pályázati források felkutatása.	5 év	Nem releváns.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Szegénységi vizsgálat, adománygyűjtés, gyermekvédelmi és települési támogatások felülvizsgálata	Kapcsolatfelvétel útján feltérképezni a településen élő szegénységben élő személyek helyzetét, mind a gyermekek mind az idősek körében.	Teljes körű képet kapni a község legszegényebb családjairól.	Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2023. (IX. 22.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Kapcsolatfelvétel a jelzőrendszer tagjaival, a stratégia kidolgozása a családszolgálat és gyermekjólét munkatársával, az időseket ellátó szervezettel. 2. A hátrányos helyzetű személyek segítésére adománygyűjtési lehetőségek felkutatása, adományozók gyűjtése, adományozó szervezettel való kapcsolatfelvétel. 3. Hosszú távon csökkenjen a szegénységben, vagy annak veszélyében élők száma a településen, az adományozási rendszer fenntartása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1. Adománygyűjtés szerzett ruhák, műszaki cikkek, élelmiszerek szétosztása. 2. Szociális célú tüzelőanyag pályázat.	Humán: lakosság köréből önkéntes személyek, a Közös Hivatal szociális referense, a Képviselő-testület tagjainak és a Családszolgálat munkatársainak bevonása. Pénzügyi: a költségvetésből erre a célra felhasználható keretösszeg, továbbá pályázati források felhasználása.	5 év	Nem releváns.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Szabadidő hasznos eltöltése a kiskorú lakosság körében	Szabadidő hasznosítása szabadidős alternatívák gyermekek részére	Heti rendszerességgel tartott gyermekfoglalkozások szervezése a közösségi terekben.	Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2021. (XII. 22.) önkormányzati rendelete közművelődésről	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) tkekoruknak és érdeklődési körüknek megfelelően.	1. Tematikus, helyi értékeken alapuló, ismeretterjesztő programok szerkesztése, tervezése. 2. A programok időrendbe állítása, előkészítése, megszervezése és megvalósítása. 3. A gyerekek és fiatalok részére strukturált szabadidő eltöltési alternatívák kínálása életkoruknak és érdeklődési körüknek megfelelően.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1. A programokon megjelentek száma (fő) 2. A programok darabszáma	Humán: Óvoda, védőnő, családszolgálat, könyvtáros és szülők bevonása. Pénzügyi: erre a célra kiírt pályázatok figyelése.	5 év	Nem releváns.
---	--	--	---	--	---	---	--------------	--------------------------	---	--	------	---------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	Teljes körű tájékoztatás a női egyenjogúság jegyében	Szükség van a nők tájékoztatására a legfontosabb egészségügyi, jogi és szociális szolgáltatásokról.	Egészségügyi, jogi és szociális szolgáltatásokról szóló tájékoztató előadások a nők körében, figyelemfelkeltés, megelőzés. 1. Nőket érintő témákban előadások szervezése. 2. Tájékoztató kiadványok, szórólapok, plakátok elhelyezése a legfontosabb információkkal. 3. A női célcsoport tájékoztatása széles körben megtörténik, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Kapcsolatfelvétel, konzultáció, együttműködés, szervezés, bevonás, jó gyakorlatok gyűjtése, előadások szervezése, előadók meghívása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1. Elkészített tájékoztató anyagok, kihelyezett szórólapok, plakátok Részvevők száma/fő 2. Megtartott előadások száma/év	Humán: előadók meghívása (védőnő, családszolgálat, óvodavezető, gyerekorvos). 3. Technikai: az előadásokhoz szükséges hely és technika (projektor) biztosítása.	5 év	Nem releváns.
---	--	---	--	--	--	--------------	--------------------------	--	---	------	---------------

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Küzdelem az időskori elmagányosodás ellen	Községünkben sok egyedül élő magányos idős ember él, akik különösen a téli időszakban otthonuk falai közé szorulva elmagányosodhatnak.	A kimozdulni vágyó időseknek filmklub, könyvklub vagy egyéb tematikus (receptek megosztása, nosztalgiazás) heti rendszerességgel tartott összejövetelek szervezése községünkben.		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Tematikus, helyi értékeken alapuló, ismeretterjesztő programok szerkesztése, tervezése. 2. A programok időrendbe állítása, előkészítése, megszervezése és megvalósítása. 3. Az idős korosztály részére strukturált szabadidő eltöltési alternatívák kínálása életkoruknak és érdeklődési körüknek megfelelően	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1. A programokon megjelentek száma (fő) 2. A programok darabszáma	Humán: kulturális referens alkalmazása. Pénzügyi: a klubok megszervezéséhez szükséges ételek, italok, kellékek beszerzése. Technikai: közösségi szintű igénybevétele.	5 év.	Nem releváns.
---	---	--	--	--	---	--	--------------	--------------------------	---	---	-------	---------------

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Akadálytalanul	Nincs teljes akadálymentesítés Fertőhomok községben	Nem minden középület felel meg az akadálymentesség követelményeinek, illetve az akadálymentesség részleges, nem terjed ki minden célcsoportra. 1. Hiányzó középületek részleges akadálymentesítése. 2. Felmérés, feltérképezés közterületen, javítási munkálatok megkezdése. 3. A település teljes akadálymentesítésére irányuló törekvés (közterület, park).		Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. Az egyes középületek akadálymentességének állapotáról felmérés készítése. 2. Pályázati források felkutatása partnerek, érdekvédelmi szervezetek bevonásával. 3. Pályázat benyújtása, végrehajtása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Szabályszerűen kivitelezett rámpák, járdák, korlátok létesítése a faluban.	Humán: polgármester, jegyző, helyi vállalkozók. Pénzügyi: megfelelő pályázati forrás.	5 év	Nem releváns.
---	----------------	---	---	--	---	---	--------------	--------------------------	--	---	------	---------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

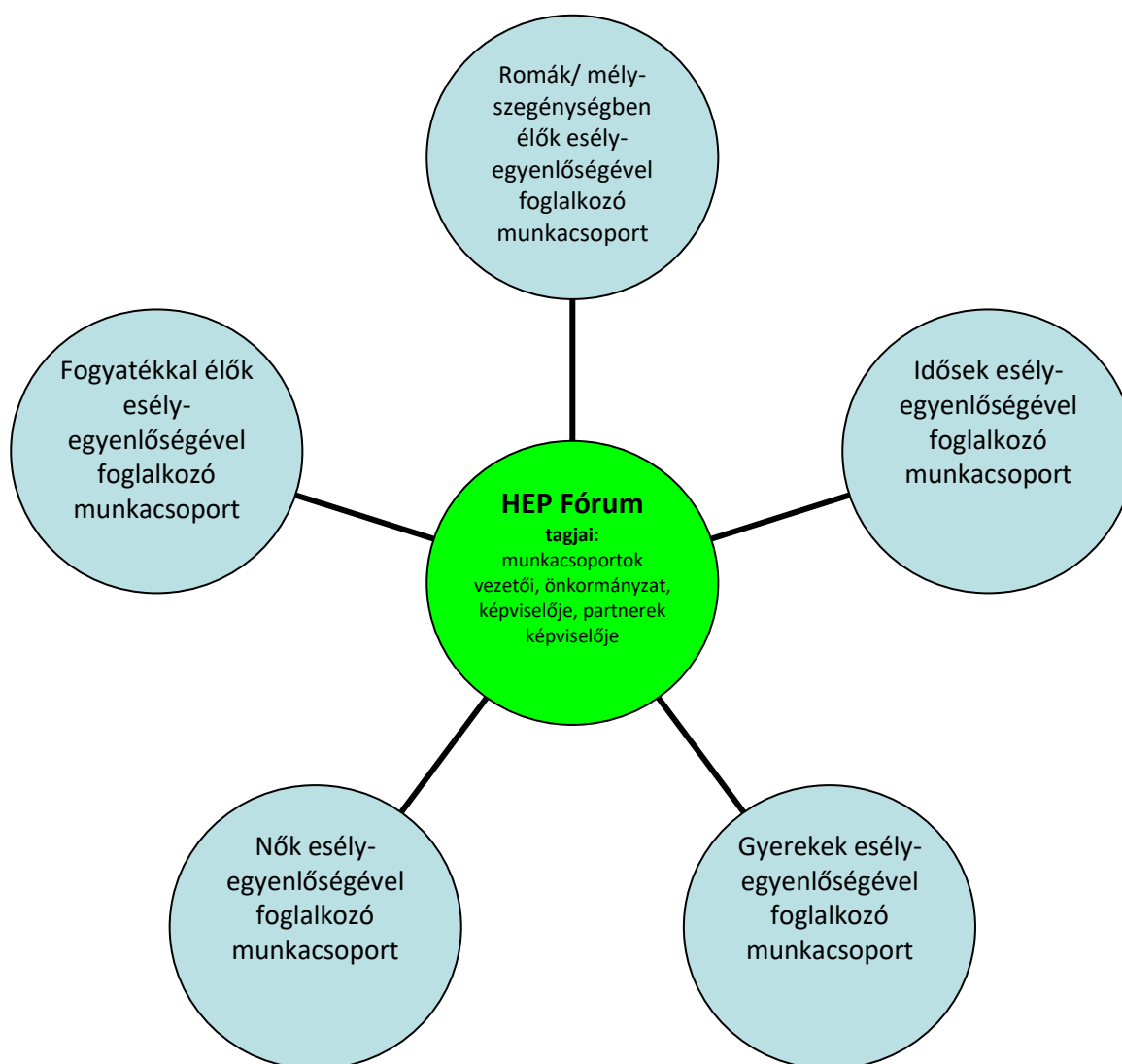
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Fertőhomok község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént (2023.11.20.). Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Fertőhomok község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 94/2023. (XII. 5.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- Képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

Fertőhomok, 2023. december 5.

RTB

Radovits Tibor
polgármester

HEGYKŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

9437 HEGYKŐ, ISKOLA U. 1., TEL.: 99/540-005 TEL./FAX: 99/540-006

INTERNET: www.hegyko.hu E-MAIL: hegyko@hegyko.hu

Szám: FH/57-10/2023.

K i v o n a t

**Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. december 5-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből**

Fertőhomok Község Önkormányzata Képviselő-testületének döntéshozatalában 4 fő vett részt. A Képviselő-testület **4 igen** szavazattal a következő határozatot hozta:

94/2023.(XII. 5.) képviselő-testületi határozat:

Fertőhomok Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztett Helyi Esélyegyenlőségi Programot megismerte, az abban foglaltakkal egyetért és azt elfogadja (jóváhagyja).

Felelős: Radovits Tibor polgármester

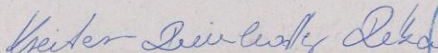
Határidő: azonnal

Kmf.

Radovits Tibor sk.
polgármester

dr. Jakab Zsolt sk.
jegyző

A kivonat hitelül:
Hegykő, 2023. december 21.

Kreiter-Reinhoffer Réka
önkormányzati referens

